

EUROBAROMETRAS 69

VISUOMENĖS NUOMONĖ EUROPOS SĄJUNGOJE

2008 m. pavasaris

ŠALIES ATASKAITA

LIETUVA

Šį tyrimą užsakė ir koordinavo Komunikacijos generalinis direktoratas

Ši ataskaita buvo parengta Europos Komisijos atstovybei Lietuvoje

Šis dokumentas neatspindi Europos Komisijos požiūrio
Jame pateiktos autoriaus interpretacijos ir nuomonės.

Ataskaitą parengė Dr. Mindaugas Degutis

1. Lietuva Europos Sąjungoje	4
1.1. Pasitenkinimas įvairiomis gyvenimo sritimis	6
1.1.1. Esamos padėties įvertinimas	6
1.1.2. Ateinančių metų lūkesčiai	11
1.2. Pasitikėjimas institucijomis.....	15
1.3. Narystės Europos Sąjungoje nauda.....	17
1.4. Svarbiausios problemos	22
1.5. Lietuvos padėtis Europos Sąjungoje	24
2. Europos Sąjungos įvaizdis ir vertinimas	26
2.1. Europos Sąjungos įvaizdis.....	26
2.2. Europos Sąjungos ateitis	28
3. Europos Sąjungos veikla	30
3.1. Nuostatos dėl svarbiausių Europos Sąjungos reikalų	30
3.2. Sprendimų priėmimo lygmenys.....	31
3.3. Vieningos Europos Sąjungos veiksniai	33
4. Europos Sąjungos institucijos.....	34
Priedas Nr. 1. Techninė informacija.....	36
Priedas Nr. 2. Klausimynas	38

Ivadas

2008 m. pavasarį visose 27 Europos Sąjungos valstybėse narėse vykdytas standartinis Eurobarometro tyrimas. Ši ataskaita yra skirta pagrindiniams studijos rezultatams apžvelgti.

Ataskaitoje Lietuvos gyventojų atsakymai į pagrindinius tyrimo klausimus yra analizuojami ir lyginami su visų 27 Europos Sąjungos narių atsakymų vidurkiais. Be to, pateikiamas palyginimas su ankstesniųjų tyrimų duomenimis ir analizuojami įvairių socialinių ir demografinių respondentų grupių apklausos rezultatai.

Tyrimo metu visoje Lietuvoje buvo apklaustas 1021 respondentas. Respondentų (amžius – 15 metų ir vyresni) atranka buvo vykdoma taikant atsitiktinės-tikimybinės atrankos metodą; ji reprezentuoja visos Lietuvos gyventojų nuomonę. Apklausa buvo vykdoma personalinio interviu būdu respondento namuose naudojant CAPI (*Computer Assisted Personal Interviews*) sistemą.

Apklausa vykdyta 2008 m. balandžio 1–22 dienomis. Tyrimo klausimynas ir techninė informacija apie tyrimą pridedami kaip šios ataskaitos priedai.

1. Lietuva Europos Sąjungoje

Praėjo pusmetis nuo paskutinės Eurobarometro apklausos – dar pusmetis Lietuvos narystės Europos Sąjungoje (ES). Kas prieš pusmetį ar metus atrodė tik spėlionės ir prognozės (ar Lietuvos ir kitų Baltijos šalių ekonomikų neištiks krizė, staigus augimo sulėtėjimas), pastarąjį pusmetį pradėjo pildytis. Kaimynų ekonomikos augimas gerokai sulėtėjo, kiekvieną mėnesį infliacija siekia rekordinį lygį visose trijose Baltijos šalyse. Viešumoje vis dar netyla ginčai, koks ekonomikos nusileidimas mūsų laukia: „minkštas“ ar „kietas“. Eurobarometro apklausa rodo, kad žmonės linkę matyti „kietąjį“ nusileidimo variantą. Nors dabartinė šalies ekonomikos ir namų ūkio finansinė situacija nėra vertinama blogai, labai sparčiai slūgsta optimizmas dėl artimiausios ateities. Manančiųjų, kad ateinantys metai bus geresni, sumažėjo keliolika procentų.

Atsakydami į anketos klausimus gyventojai nurodo tokios nuotaikų permainos priežastis. Jei prieš metus infliaciją svarbia problema laikė 4 iš 10 apklaustųjų, tai šiemet ji rūpi jau dviems trečdaliams apklaustųjų. Infliacija, kuri pasiekė dviženklį skaičių ir kuri, anot ekspertų, augs toliau, Lietuvos gyventojus gąsdina labiausiai ir kelia didžiausią nerimą dėl ateities. Tokius pat jausmus ji kelia ir daugumai visos Europos Sąjungos gyventojų.

Tiesa, įsismarkavusi infliacija žmonių nuomonę į bloga pasuko ne visais atvejais. Palankumas eurui palyginti su ankstesniais laikotarpiais šiek tiek pakilo. Viena pagrindinių priežasčių, dėl kurių Lietuvos gyventojai nenorėjo įsivesti euro, buvo baimė dėl neišvengiamai kilsiančių kainų. Tačiau euro nėra, o kainos kyla tokiais tempais, kokius buvome jau pamiršę. Todėl euro įvedimas nebėra toks bauginantis, ir Lietuvos gyventojai pamatė, kad kainos gali kilti ir neįvedus naujos valiutos.

Tačiau neabejotina, kad nevaldoma infliacija neigiamai veikia gyventojų pasitikėjimą šalies valdžios institucijoms. Pasitikėjimas Vyriausybe per metus krito 9 procentiniais punktais, o Seimu – 5 procentiniais punktais. Galbūt naujasis Seimas ir Vyriausybė po rinkimų sulauks daugiau palankumo iš gyventojų. Tiesa, matyti ne vien infliacija prisidėjo prie smunkančių pasitikėjimo valstybės institucijomis rodiklių. Abejonės dėl LEO LT steigimo, mokytojų protestai ir streikai dėl atlyginimų taip pat nepakėlė valstybės institucijų autoriteto.

Nepaisant tokių negatyvių aplinkybių, Lietuvos gyventojai lieka vieni didžiausių Europos Sąjungos šalininkų. Tik keliose šalyse gyventojų, manančių, kad Europos Sąjunga yra naudinga jų šaliai, dalis yra didesnė (ir tai nereikšmingai). Tačiau perspėjimo signalu gali

būti laikomi paskutiniai Latvijos Eurobarometro apklausos rezultatai. Ten manančiųjų, kad narystė ES yra naudinga jų šaliai, sumažėjo nuo 57 iki 48 procentų. O paklausti, kodėl jie mano, kad narystė ES nėra naudinga, teigė, kad ji yra mažėjančio pragyvenimo lygio ir lėtėjančios ūkio plėtros priežastis. Greičiausiai bent jau dalis Latvijos gyventojų šalį užklupusius ekonominius sunkumus, ypač infliaciją, linkę sieti su naryste ES.

Kol kas lietuvių nuomonė apie Europos Sąjungą yra labai palanki. Didesnės galimybės keliauti atsivėrus Šengeno oro erdvei, augantis Europos Sąjungos paramos lėšų srautas ir kiti laimėjimai kol kas palaiko neblėstantį Lietuvos žmonių eurooptimizmą.

1.1. Pasitenkinimas įvairiomis gyvenimo sritimis

1.1.1. Esamos padėties įvertinimas

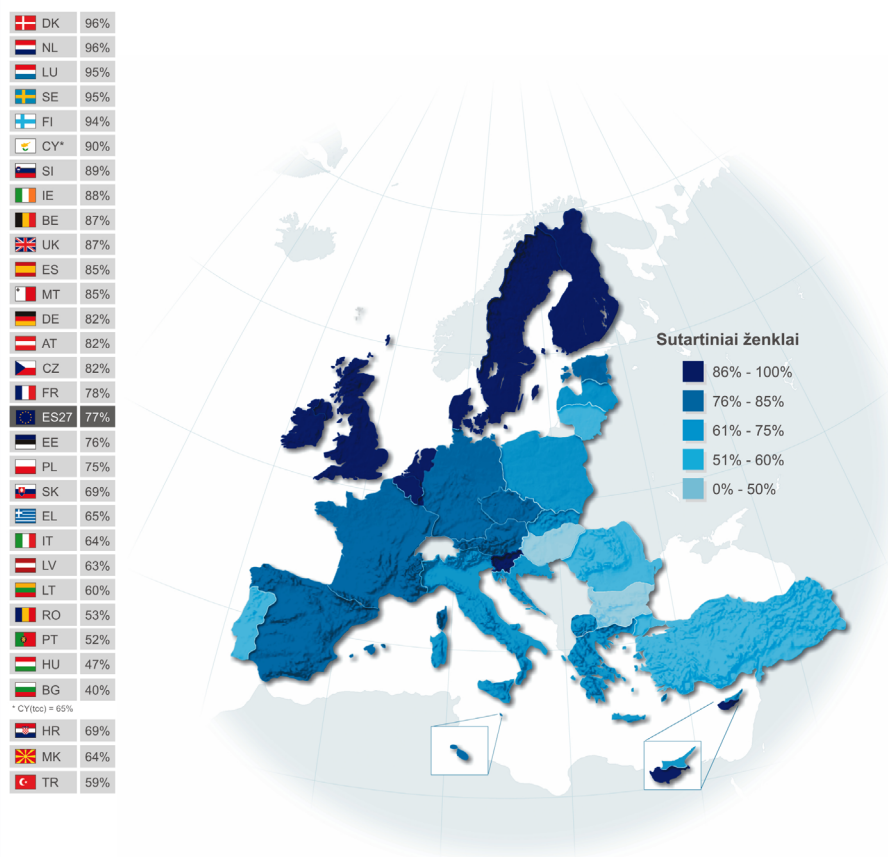
Palyginti su 2007 m. pavasariu, Lietuvos gyventojų, teigiančių, kad jie yra patenkinti dabartiniu savo gyvenimu, dalis šiek tiek sumažėjo - **šiuo metu 6 iš 10 lietuvių yra patenkinti savo dabartiniu gyvenimu.**

Pasitenkinimo gyvenimu lygis visoje ES taipogi išliko beveik toks pats – jis sumenko viso labo 3 procentiniais punktais (toliau - p.p). Labiausiai iš visų ES narių gyvenimu yra nepatenkinti bulgarai, vengrai, portugalai bei rumunai, o labiausiai patenkinti – Danijos, Olandijos, Švedijos, Suomijos bei Liuksemburgo gyventojai (žr. 1 žemėlapis).

1 žemėlapis

Klausimas: QA3. Apskritai Jūs esate labai patenkintas (a), labiau patenkintas (a), labiau nepatenkintas (a) ar visiškai nepatenkintas (a) gyvenimu, kurį dabar gyvenate?

Atsakymai: Labai patenkintas (a) + Labiau patenkintas (a)

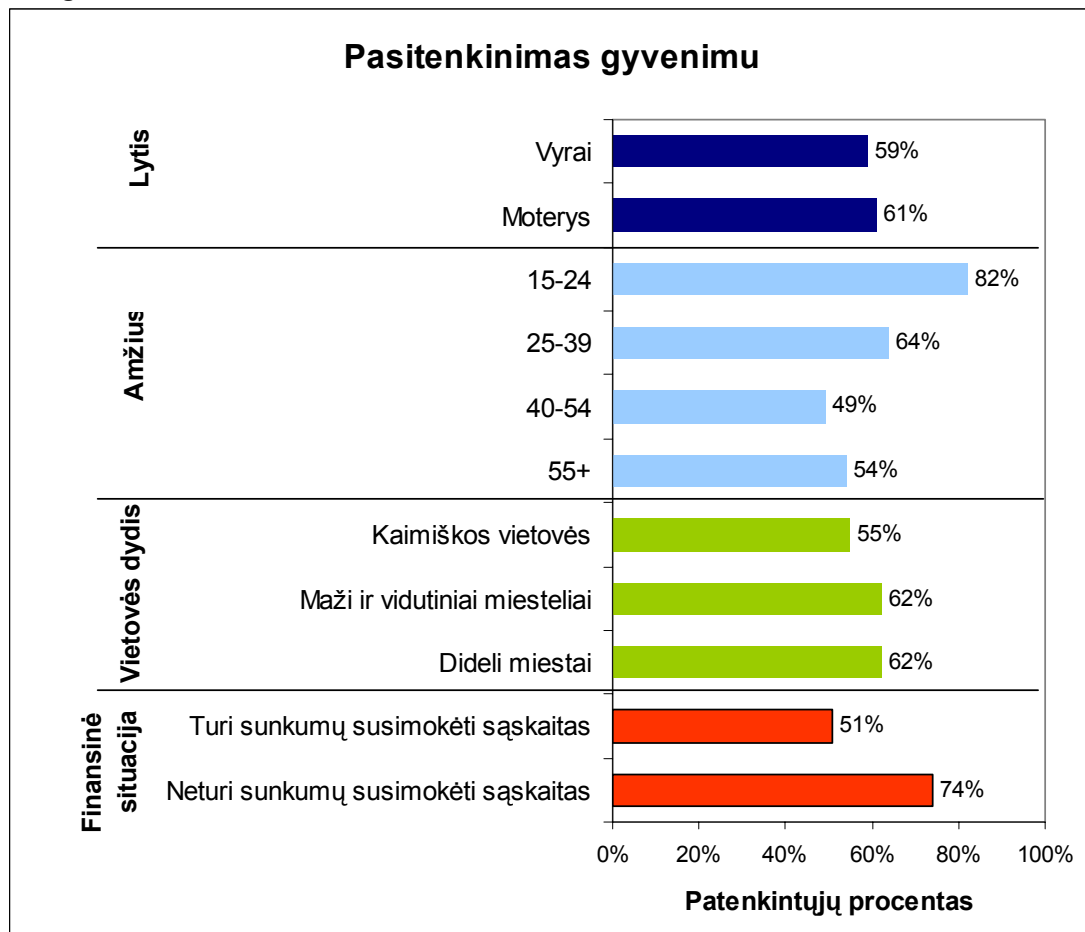
Mažėjantis pasitenkinimas dabartine padėtimi greičiausiai atspindi ekonominius sunkumus, su kuriais Lietuva jau susiduria ir gali susidurti artimiausiais metais. Lietuvos gyventojams kelia nerimą kylančios kainos, prognozuojamas ekonomikos augimo sulėtėjimas, lėtesnis atlyginimų augimas ir kartu galimas gyventojų finansinės padėties pablogėjimas (arba ne toks spartus gerėjimas kaip pastaraisiais metais).

1 lentelė. Pasitenkinimas gyvenimu.				
	Lietuva 2008 pavasaris	Lietuva 2007 pavasaris	ES – 27 2008 pavasaris	ES – 25 2007 pavasaris
Patenkintas	60%	65%	77%	80%
Nepatenkintas	39%	34%	22%	19%
N/N	1%	1%	1%	1%

KLAUSIMAS: Apskritai Jūs esate labai patenkinta(s), labiau patenkinta(s), labiau nepatenkinta(s) ar visiškai nepatenkinta(s) gyvenimu, kurį dabar gyvenate?

Labiausiai patenkinti savo gyvenimu yra jauni žmonės – 15-24m. amžiaus Lietuvos piliečiai (žr. 1 diagramą). Šiek tiek geriau savo padėtį vertina ir gyvenantieji miestuose. Taip pat matome, kad pasitenkinimas gyvenimu aiškiai siejasi su finansine situacija. Neturintieji finansinių rūpesčių yra gerokai labiau patenkinti gyvenimu.

1 diagrama

Apklaustos rezultatai rodo, kad paprašyti įvertinti savo šeimos perkamąją galią dabar ir prieš penkerius metus, Lietuvos ir Europos Sąjungos gyventojai atsako ganėtinai skirtingai. **Lietuvoje daugiau apklaustųjų teigia, kad jų perkamoji galia išaugo palyginti su ta, kuri buvo prieš penkerius metus. O Europos Sąjungoje bendrai žymiai daugiau jos gyventojų teigia, kad prieš penkerius metus jų perkamoji galia buvo didesnė.** Ypač sumažėjusia perkamąja galia skundžiasi Vokietijos, Italijos, Belgijos ir Kipro gyventojai: šiose šalyse du trečdaliai ir daugiau gyventojų teigia, kad jų perkamoji galia sumažėjo.

Natūralu, kad daugiausiai manančiųjų, kad jų perkamasis pajėgumas kito į gerąją pusę, yra Centrinėje ir Rytų Europoje. Šių šalių ekonomika pastaruoju metu sparčiai augo, ir tai pajuto didelė dalis tų šalių gyventojų. Tačiau daugiau nei pusė Danijos, Švedijos šalių gyventojų taip pat teigia, kad jų finansinė padėtis tapo geresnė. Lietuvoje pastaruoju metu gana sparčiai kilę atlyginimai, atsivėrusios palankios skolinimosi galimybės ir lėmė tai, kad daugiau Lietuvos gyventojų teigia padidėjus jų perkamąją galią.

2 lentelė. Perkamosios galios pokyčiai per pastaruosius 5 metus		
	Lietuva	ES – 27
Pagerėjo	41%	19%
Išliko tokia pati	26%	28%
Pablogėjo	31%	52%

KLAUSIMAS: Kalbant apie Jūsų perkamąją galią, t.y. dalykus, kuriuos Jūsų namų ūkis gali sau leisti kasdieniniame gyvenime, jei palygintumėte savo šiandieninę padėtį su buvusią prieš penkerius metus, ar ji pagerėjo, išliko beveik tokia pati, ar pablogėjo?

Lietuvoje 58 procentai gyventojų teigia, kad jiems būna sunku apmokėti visas sąskaitas mėnesio gale. Tokių gyventojų šalyje per dvejus metus padaugėjo 4 p.p. Europos Sąjungoje vidutiniškai per dvejus metus taip teigiančių gyventojų padaugėjo net 11 p.p. ir šiuo metu beveik pusė apklaustųjų teigia, kad turi sunkumų apmokant sąskaitas mėnesio gale. Daugiausiai besiskundžiančiųjų yra Bulgarijoje, Portugalijoje ir Graikijoje. Mažiausiai patiriančiųjų sunkumus yra Danijoje, Švedijoje ir Suomijoje, tačiau ir šiose šalyse daugiau nei kas dešimtas gyventojas teigia patiriantis sunkumų apmokėti sąskaitas.

3 lentelė. Finansiniai sunkumai				
	Lietuva		ES – 27	
	2008 pavasaris	2006) pavasaris	2008 pavasaris	2006 pavasaris
Sutinka	58%	54%	47%	36%
Nesutinka	39%	41%	50%	57%

KLAUSIMAS: Prašau pasakyti, kiek Jūs sutinkate ar nesutinkate su šiuo teiginiu: Jums būna sunku apmokėti visas sąskaitas mėnesio pabaigoje.?

Nors daugiau negu pusė Lietuvos gyventojų ir dar didesnė dalis visų ES piliečių yra patenkinti savo gyvenimu, kur kas mažiau jų mano, kad reikalai jų šalyje krypsta į gerąją pusę. Tačiau kalbėdami apie tai, kokia padėtis yra Europos Sąjungoje, tiek lietuviai, tiek ES piliečiai yra kur kas optimistiškesni: 60 proc. lietuvių yra patenkinti savo gyvenimu, tačiau tik 36 proc. mano, kad reikalai Lietuvoje krypsta į gerąją pusę; tuo tarpu, kad reikalai ES krypsta į gerąją pusę, tiki 52 proc. Lietuvos gyventojų. Tiesa, tendencija palyginti su 2007 m. rudeniu linksta į neigiamą pusę: optimistų tiek Lietuvoje, tiek Europos Sąjungoje apskritai mažėja. Greičiausiai tai irgi nulemta bendrų su galimomis ekonomikos problemomis susijusių nuotaikų.

4 lentelė. Bendras esamos padėties įvertinimas.				
	Lietuva		ES – 27	
	2008 pavasaris		2008 pavasaris	
	<i>Lietuvoje</i>	<i>Europos Sąjungoje</i>	<i>Savo šalyje</i>	<i>Europos Sąjungoje</i>
Reikalai krypsta į gerąją pusę	36% (-3 p.p.)	52% (-6 p.p.)	32% (-2 p.p.)	42% (-2 p.p.)
Reikalai krypsta į blogąją pusę	46% (+5 p.p.)	13% (+5 p.p.)	45% (+4 p.p.)	25% (+2 p.p.)
Nei taip, nei ne	14% (-2 p.p.)	17% (+1 p.p.)	19% (-1 p.p.)	19% (-2 p.p.)

Skliaustuose pateiktas pokytis palyginti su 2007 m. rudens apklausa

KLAUSIMAS: Apskritai, ar, Jūsų manymu, šiuo metu reikalai krypsta į gerąją pusę, ar į blogąją pusę...?

1.1.2. Ateinančių metų lūkesčiai

Kaip ir 2007 m. pavasarį, taip ir dabar Lietuvos gyventojai optimistiškiau prognozuoja savo ateitį negu vidutinis ES pilietis – manančių, kad kiti metai bus geresni, Lietuvoje yra 5-12 p.p. daugiau negu vidutiniškai visoje ES, ir ypač skiriasi lietuvių ir ES piliečių prognozės apie šeimos finansinę padėtį bei įsidarbinimo galimybes.

Tačiau lyginant 2008 m. ir 2007 m. apklausų rezultatus, matyti, jog lietuvių optimizmas prognozuojant savo šalies padėtį sparčiai slūgsta. Ypač toks slūgstantis optimizmas justai kalbant apie šalies ekonominę padėtį. 2007 m. pavasarį beveik triskart daugiau Lietuvos gyventojų manė, kad šalies ekonomikai ateinantys metai bus geresni nei blogesni. 2008 m. jau beveik dvigubai daugiau apklaustųjų mano, kad šalies ekonomikai metai bus blogesni, o ne geresni. Taigi akivaizdu, kad neigiamas informacijos srautas apie Lietuvos ūkiui galimas grėsmes, susijusias su Ignalinos atominės elektrinės uždarymu, energetikos resursų brangimu, plėtros sulėtėjimu pasiekė gyventojus ir labai aiškiai patikino: Lietuvos ekonomikai ateina sunkesni laikai.

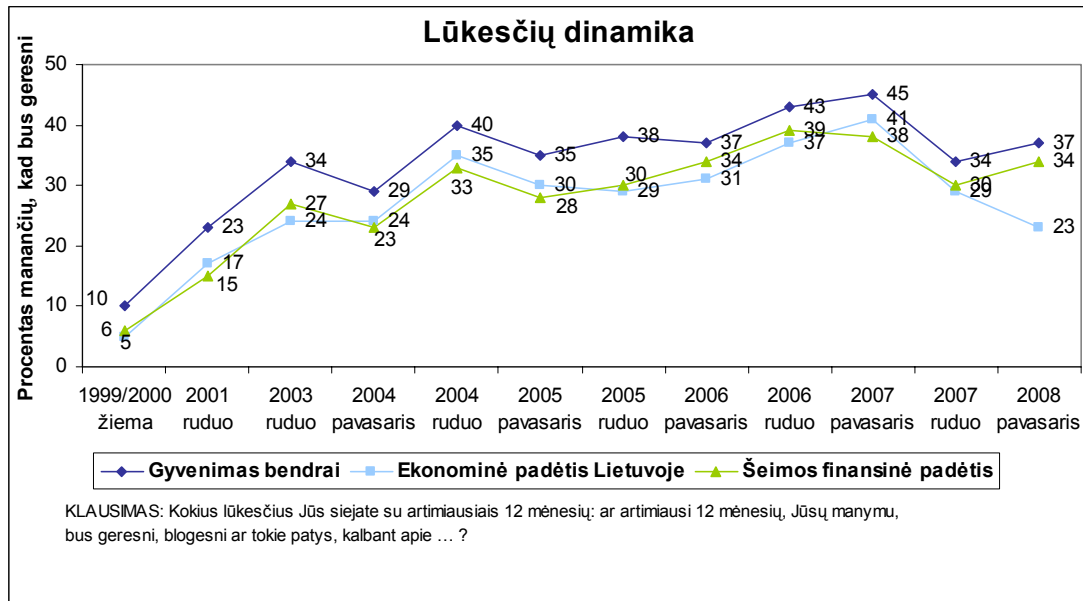
Nors optimizmo dėl įsidarbinimo galimybių, šeimos finansinės padėties bei gyvenimo apskritai irgi sumažėjo, tačiau šis pokytis nebuvo toks didelis. Taigi Lietuvos piliečiams kol kas didesnę nerimą kelia šalies ekonomikos pokyčiai, bet ne jų pačių blogėjančios galimybės.

Taigi ateities prognozių rodikliai šiemet smunka ir yra panašūs į 2003 – 2004 m. lygį, prieš Lietuvai įstojant į Europos Sąjungą (žr. 2 diagramą).

5 lentelė. Nuomonė apie artimiausius 12 mėnesių.						
	2008 pavasaris	2007 pavasaris	2008 pavasaris	2007 pavasaris	2008 pavasaris	2007 pavasaris
Jūsų gyvenimą apskritai	Geresni		Blogesni		Tokie patys	
Lietuva	37%	45%	21%	10%	39%	42%
ES - 27	32%	37%	16%	11%	49%	49%
Ekonominę padėtį Lietuvoje	Geresni		Blogesni		Tokie patys	
Lietuva	23%	41%	41%	15%	32%	37%
ES - 27	16%	28%	46%	27%	33%	38%
Jūsų šeimos finansinę padėtį	Geresni		Blogesni		Tokie patys	
Lietuva	34%	38%	21%	11%	43%	48%
ES - 27	22%	27%	25%	16%	50%	54%
Įsidarbinimo galimybes Lietuvoje	Geresni		Blogesni		Tokie patys	
Lietuva	41%	53%	14%	7%	36%	31%
ES - 27	21%	31%	39%	27%	34%	35%
Jūsų asmenines galimybes rasti darbą	Geresni		Blogesni		Tokie patys	
Lietuva	31%	33%	18%	12%	36%	37%
ES - 27	20%	23%	10%	8%	61%	60%

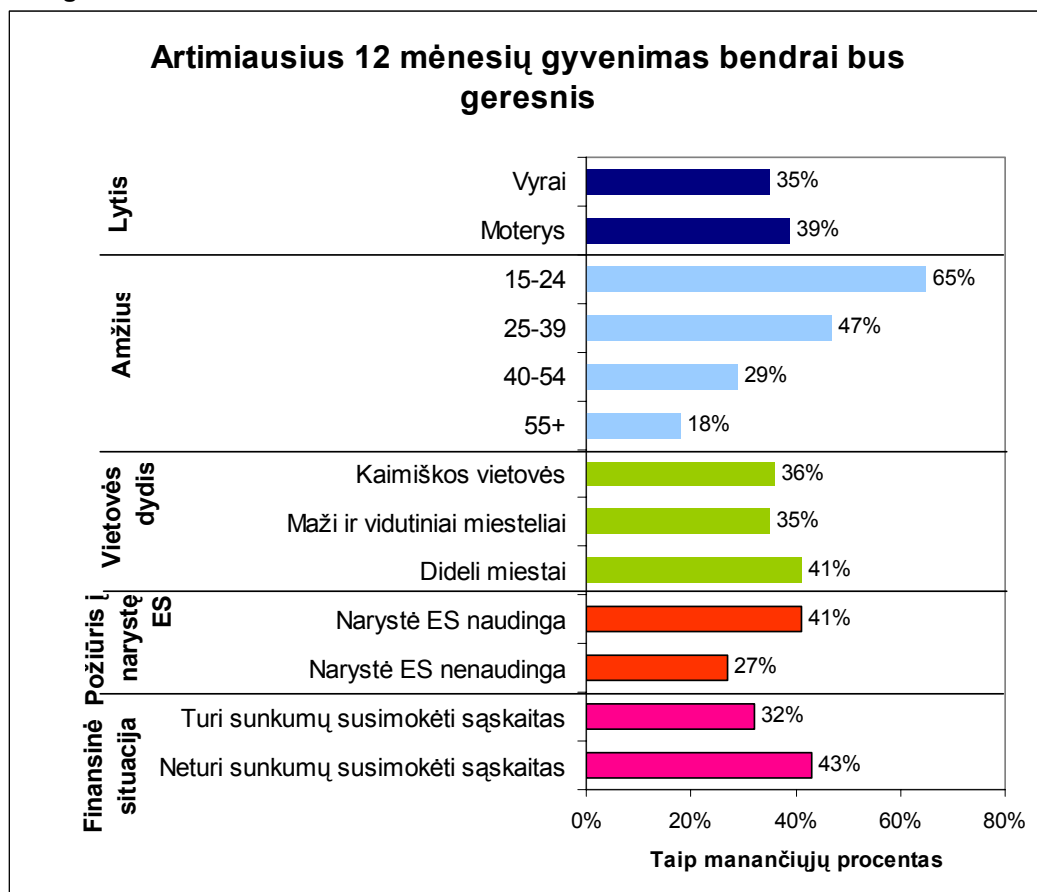
Klausimas: Kokius lūkesčius Jūs siejate su artimiausiais 12 mėnesių: ar artimiausi 12 mėnesių, Jūsų manymu, bus geresni, blogesni ar tokie pat, kalbant apie ... ?

2 diagrama

Kaip ir praėjusį pavasarį, didžiausi optimistai vertindami savo gyvenimo perspektyvas išlieka jaunesnio amžiaus Lietuvos gyventojai (3 diagrama). Šiek tiek pozityviau į ateitį žiūri ir didžiųjų miestų gyventojai. Natūralu, kad neturintieji finansinių sunkumų taip pat dažniau galvoja, kad ateinantys dvylika mėnesių turėtų būti geresni. Tačiau įdomi yra priklausomybė nuo požiūrio į Europos Sąjungos naudą. Manantieji, kad narystė ES yra naudinga Lietuvai, kur kas optimistiškiau žiūri į artimiausią ateitį nei tie, kurie ES naudos neįžvelgia.

3 diagrama

1.2. Pasitikėjimas institucijomis

Kaip ir ankstesniais metais, taip ir šiuo metu išlieka tendencija, kad lietuviai mažai pasitiki valstybinėmis institucijomis. 77 proc. Lietuvos gyventojų nepasitiki Lietuvos Vyriausybe (2007 m. pavasarį – 67 proc.), o 84 proc. – Seimu (2007 m. pavasarį - 79 proc.). Palyginti su 2007m. pavasariu, sumažėjo pasitikėjimas televizija (-6 p.p.) ir interneto žiniasklaida (-3 p.p.). Šiek tiek sumažėjo ir pasitikėjimas Europos Sąjunga (nuo 65 proc. iki 62 proc.). Manytina, kad pasitikėjimą Vyriausybe labai sumažino abejonės dėl vieno svarbiausių pastarųjų metų projektų – nacionalinio energetikos investuotojo LEO LT – kūrimo skaidrumo. Ši tema susilaukė itin daug žiniasklaidos dėmesio. Nemažiau svarbus nuomonei apie valstybės institucijas buvo ir konfliktas su švietimo darbuotojais dėl atlyginimų kėlimo. Be to, Vyriausybė neparodė jokių pastangų (nesvarbu, ar ji tam turėjo priemonių ir įtakos) pažaboti kainų, ypač maisto produktų ir energetikos, kilimo.

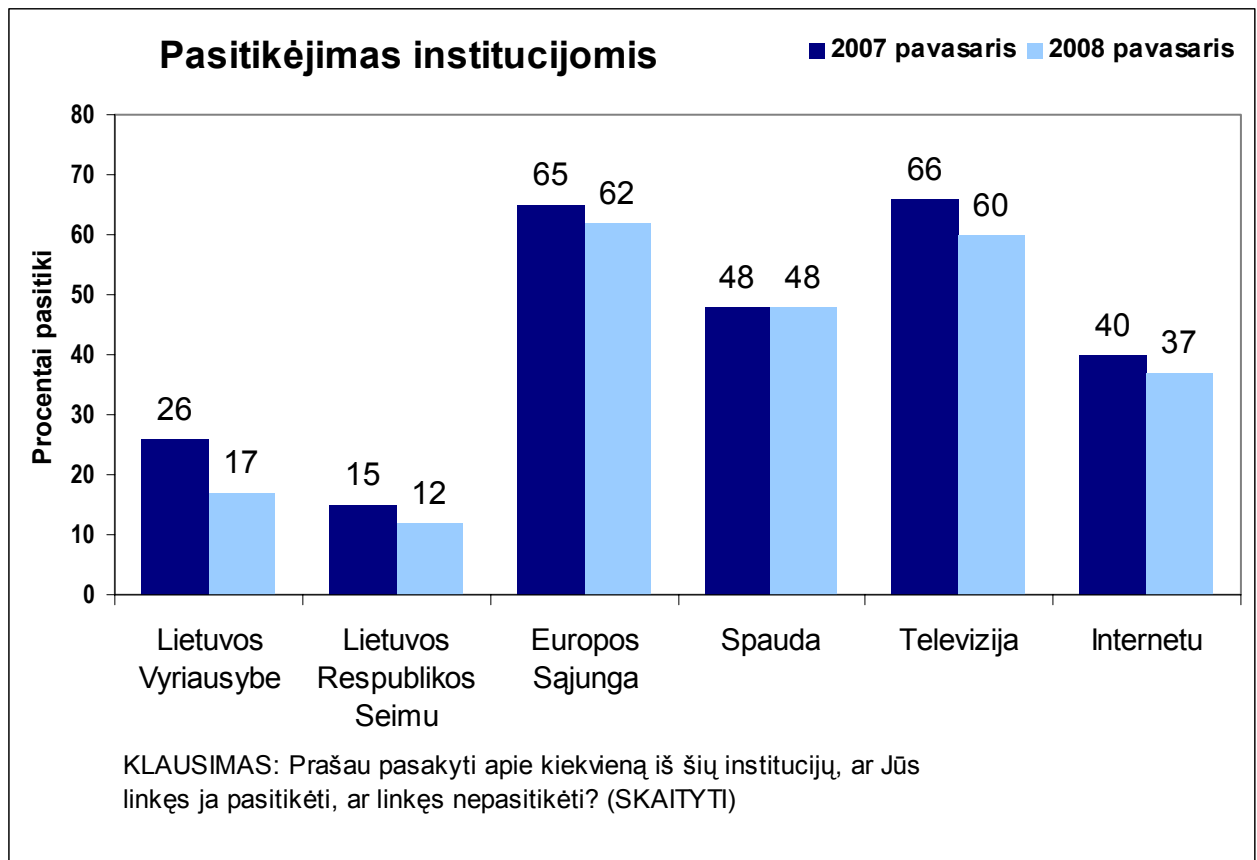
Valstybės institucijomis bei politinėmis partijomis lietuviai yra linkę pasitikėti mažiau negu vidutinis ES pilietis; panašiai kaip ir vidutinis europietis lietuviai pasitiki radiju ir internetu, šiek tiek labiau – televizija ir spauda, kurie greičiausiai dėl tradiciškai kritinio požiūrio į valdžią sulaukia didelio gyventojų pasitikėjimo. Tuo tarpu Europos Sąjunga lietuviai pasitiki labiau nei ES-27 piliečiai. Tačiau turbūt svarbiausias skirtumas palyginti su Europos Sąjungos vidurkiu yra (ne)pasitikėjimas teisingumu, teisėsaugos sistema ir policija. Ir viena, ir kita institucija Lietuvoje pasitiki beveik dvigubai mažiau piliečių nei atitinkamomis institucijomis pasitiki vidutiniškai ES piliečių. Šie skaičiai rodo kylančio uždavinio mastą valdžios institucijoms, siekiančioms grąžinti pasitikėjimą valstybe.

6 lentelė. Pasitikėjimas įvairiomis institucijomis.						
	Lietuva			ES - 27		
	Linkęs pasitikėti	Linkęs nepasitikėti	N/N	Linkęs pasitikėti	Linkęs nepasitikėti	N/N
Radiju	62%	31%	7%	61%	32%	7%
Europos Sąjunga	62%	21%	17%	50%	36%	14%
Televizija	60%	36%	4%	53%	43%	4%
Kariuomene	59%	19%	22%	70%	20%	10%
Spauda	48%	47%	5%	44%	50%	6%
Internetu	37%	24%	39%	36%	37%	27%

Policija	34%	58%	8%	63%	32%	5%
Teisingumu / Lietuvos teisėsaugos sistema	28%	62%	10%	46%	48%	6%
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	17%	77%	6%	32%	62%	6%
Lietuvos Respublikos Seimu	12%	84%	4%	34%	58%	8%
Politinėmis partijomis	7%	87%	6%	18%	76%	6%

KLAUSIMAS: Prašau pasakyti apie kiekvieną iš šių institucijų, ar Jūs linkęs/usi ja pasitikėti, ar linkęs/usi nepasitikėti? (SKAITYTI).

4 diagrama

1.3. Narystės Europos Sąjungoje nauda

Palankiausiai narystės ES atžvilgiu nusiteikę yra Airijos, Danijos, Estijos, Lenkijos, Slovakijos ir Lietuvos gyventojai: daugiau nei trys ketvirtadaliai šių šalių gyventojų mano, kad narystė ES yra naudinga jų šaliai. Šie rodikliai yra kur kas didesni už ES vidurkį – tik šiek tiek daugiau negu pusė visų ES piliečių (54 proc.) mano, kad narystė ES yra naudinga jų šaliai.

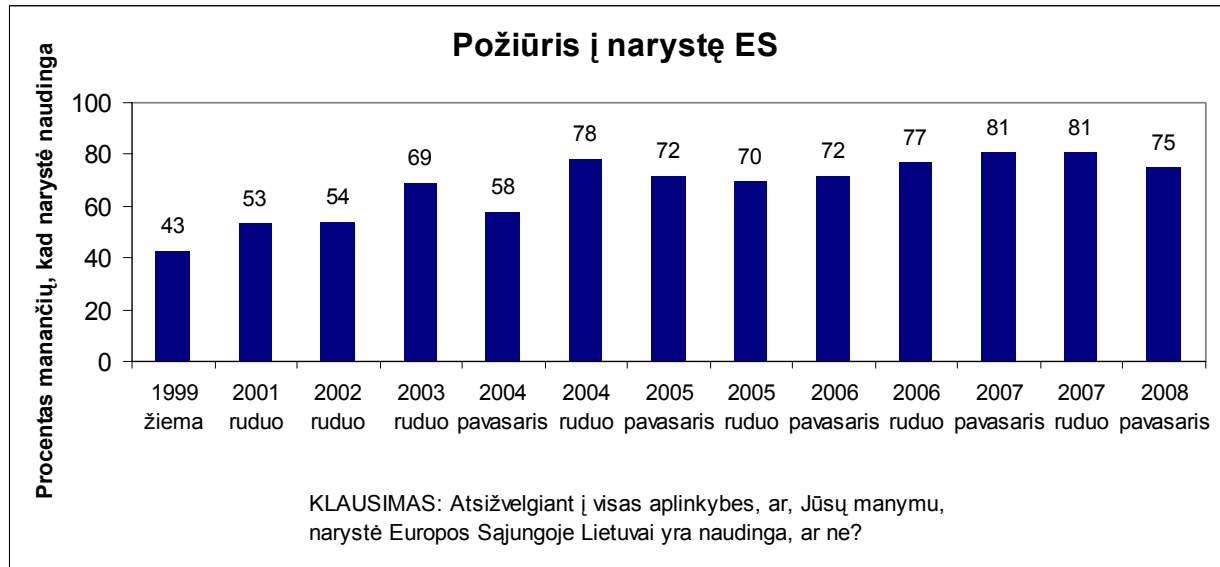
Palankumas Europos Sąjungai per pastaruosius metus smuko tiek Lietuvoje, tiek ir visoje Europos Sąjungoje. Gana smarkiai (nuo 57 proc. iki 48 proc. teigiančių, kad narystė yra naudinga šaliai) nuomonė pasikeitė kaimyninėje Latvijoje. Manytina, kad Latvijos gyventojai ekonomines problemas, su kuriomis susiduria šalis, bent jau iš dalies priskiria ir ES kaltei. Lietuvos gyventojai kol kas ūkio problemas yra linkę priskirti vietinės valdžios institucijų atsakomybei, todėl požiūris į Europos Sąjungos teikiamą naudą pakito labai nedaug.

7 lentelė. Nuomonė apie narystės ES naudą.				
	Lietuva	Latvija	Estija	ES - 27
Naudinga	75%	48%	76%	54%
Nenaudinga	13%	42%	15%	31%
N/N	12%	10%	9%	15%

KLAUSIMAS: Atsižvelgiant į visas aplinkybes, ar, Jūsų manymu, narystė Europos Sąjungoje Lietuvai yra naudinga, ar ne?

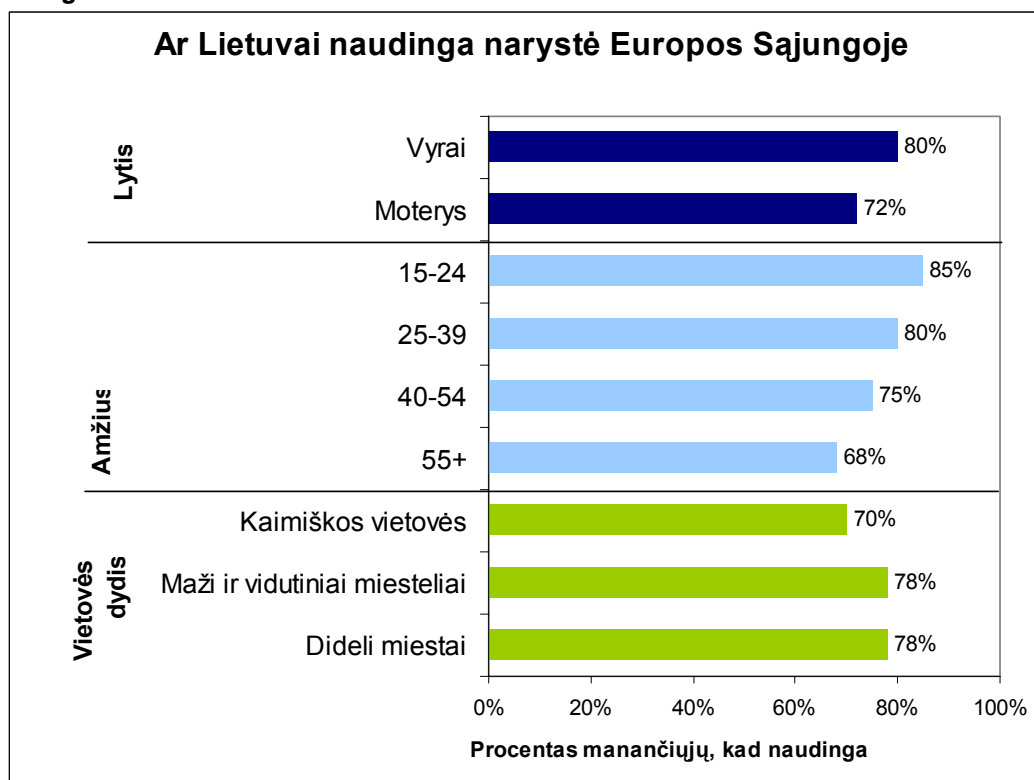
Palankumas ES šių metų pavasarį sumažėjo 6 p.p. palyginti su 2007 m. (žr. 5 diagramą).

5 diagrama

Skirtingai nei praėjusiais metais, požiūryje į ES atsirado šie tokie skirtumai demografinėse visuomenės grupėse. Šiek tiek palankiau į ES žiūri jauniausieji, ir ne taip palankiai – vyriausieji Lietuvos gyventojai (žr. 6 diagramą). Taip pat šiek tiek mažiau kaimiškųjų vietovių gyventojų mano, kad narystė Europos Sąjungoje yra naudinga Lietuvai. Šiuos skirtumus greičiausiai galima aiškinti realia ir potencialia nauda, kurią išvelgia skirtingos gyventojų kategorijos. Jaunesni Lietuvos gyventojai labiau mato ES kaip galimybę mokytis, dirbti ir keliauti.

6 diagrama

Šiame Eurobarometro tyrime respondentų buvo klausama, ne tik ką jie mano apie narystės ES naudą, bet ir kokia narystės nauda arba naudos stoka. Daugiausiai Lietuvos gyventojų teigė, kad narystė padidino įsidarbinimo galimybes. Taip pat daug žmonių teigė, kad ES padeda augti šalies ekonomikai. Tokie atsakymai neabejotinai yra neatsitiktiniai. Lietuvai tapus ES nare, tikrai nemaža dalis jos piliečių išvyko į kitas ES šalis dirbti, Lietuvos gyventojams nekelia abejonių ir Europos Sąjungos paramos svarba.

Europos Sąjungoje apskritai pirmiausia minėtos kita nauda: dėl narystės gerėja šalių bendradarbiavimas, stiprėja saugumas ir labiau palaikoma taika. Taigi narystė skirtingoms šalims teikia skirtingą naudą: senosioms ES narėms Sąjunga aktualesnė kaip bendravimo ir saugumo užtikrinimo priemonė, o naujosios ji pirmiausia teikia galimybių pakelti gyvenimo lygį.

8 lentelė. Kuo narystė ES yra naudinga šaliai.		
	Lietuva	ES – 27
Europos Sąjunga suteikia naujų darbo galimybių Lietuvos žmonėms	49%	25%
Europos Sąjunga prisideda prie ekonomikos augimo mano šalyje	39%	30%
Europos Sąjungos narystė pagerina mano šalies ir kitų valstybių bendradarbiavimą	29%	37%
Europos Sąjunga padeda palaikyti taiką ir stiprinti saugumą	26%	32%
Europos Sąjunga kelia mano šalies žmonių pragyvenimo lygį	24%	15%
Europos Sąjunga prisideda prie demokratijos mano šalyje	18%	14%
Kai kurie mano šalies žmonės svarbūs klausimai yra sprendžiami Europos Sąjungos lygiu	16%	16%
Europos Sąjunga suteikia mano šalies žmonėms stipresnę balsą pasaulyje	16%	22%
Mano šalies žmonės turi svarbią įtaką Europos Sąjungos lygiu priimamiems sprendimams	5%	12%
Europos Sąjunga padeda mano šalies žmonėms pasitikti naujus globalizacijos iššūkius	5%	15%
Esu apskritai už Europos Sąjungą	0%	7%

KLAUSIMAS: Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys manyti, kad narystė Europos Sąjungoje yra naudinga Lietuvai? (GALIMI KELI ATSAKYMAI)

Manantieji, kad narystė ES yra nenaudinga šaliai, pabrėžė du argumentus: tai, kad narystė mažinanti pragyvenimo lygį; ir tai, kad šalis bei jos žmonės turį mažai įtakos ES priimamiems sprendimams. Panašius argumentus minėjo ir visi narystės nenaudingumą savo šalims nurodę ES piliečiai; jie pridūrė ir kitus argumentus: neigiamą įtaką šalies ūkio augimui, grėsmę darbo vietoms šalyje. Taigi vėl atsiskleidžia skirtinga naujųjų ir senųjų ES narių patirtis. Naujųjų šalių įstojimas į Europos Sąjungą per pastaruosius ketverius metus senosioms narėms reiškė ir tam tikras ekonomines, ypač su darbo rinka susijusias grėsmes ir iššūkius.

9 lentelė. Kuo narystė ES yra nenaudinga šaliai.		
	Lietuva	ES – 27
Europos Sąjunga sumažina mano šalies žmonių pragyvenimo lygį	37%	28%
Mano šalies žmonės turi mažai įtakos Europos Sąjungos lygiu priimamiems sprendimams	30%	36%
Europos Sąjungos narystė turi neigiamai paveikia ekonomikos augimą mano šalyje	26%	26%
Europos Sąjunga kelia grėsmę mano šalies žmonių darbo vietoms	18%	28%
Mano šalies žmonėms svarbūs klausimai geriausiai sprendžiami šalies lygiu	17%	26%
Narystė Europos Sąjungoje susilpnina mano šalies balsą pasaulyje	12%	11%
Dėl Europos Sąjungos narystės atsiranda šiočia tokia įtampa tarp mano šalies ir kitų šalių	11%	9%
Europos Sąjungos narystė neigiamai paveikia demokratiją mano šalyje	9%	10%
Europos Sąjungos narystė neigiamai paveikia taikos palaikymą ir saugumo užtikrinimą	8%	7%
Dėl narystės Europos Sąjungoje globalizacijos sąlygomis mano šalis yra labiau pažeidžiama	7%	14%
Esu apskritai prieš Europos Sąjungą	5%	6%

KLAUSIMAS: Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys manyti, kad narystė Europos Sąjungoje nebuvo naudinga Lietuvai? (GALIMI KELI ATSAKYMAI)

1.4. Svarbiausios problemos

Svarbiausios problemos lietuviams, kaip ir daugelį pastarųjų metų, susijusios su ekonomika, nusikalstamumu ir sveikatos priežiūros sistema. (žr. 10 lentelę). Tačiau paskutinėje apklausoje aiškiai išsiskiria viena problema - infliacija, kuri svarbi beveik dviems trečdaliams Lietuvos gyventojų. Beje, ši problema aktualiausia ir visos ES mastu.

Skirtingai negu lietuviai, ES piliečiai labiau sunerimę dėl nedarbo lygio – šią problemą svarbia laiko apie ketvirtadalį visų ES gyventojų. Visgi nedarbo aktualumas ES nepaliaujamai mažėja – 2007m. pavasarį nedarbą kaip vieną svarbiausių problemų įvardijusių žmonių buvo 34 proc., o 2006 m. rudenį – net 40 proc.

Palyginti su praėjusiais metais, Lietuvoje mažiau akcentuotas nusikalstamumas, ekonominė padėtis ir nedarbas (atitinkamai 12 p.p., 5 p.p. ir 4 p.p. mažiau), tačiau smarkiai padidėjo susirūpinimas kylančiomis kainomis, infliacija (25 p.p.). Susirūpinimas šia problema padidėjo ir visoje ES (19 p.p.). Taip pat Lietuvoje išaugo susirūpinimas energetikos klausimais. Visa tai yra gana lengvai paaiškinama, nes tiek infliacijos, tiek energetikos klausimams Lietuvos viešojoje erdvėje ištis skiriama daug dėmesio. Infliacijos rodiklis pastaraisiais mėnesiais siekia vis naujus rekordus, o brangstant energijos ištekliais ir nerimaujant dėl tolesnio jų kainų šuolio po IAE uždarymo energetika Lietuvos visuomenei tampa vis aktualesne problema.

Kaip ir anksčiau, Lietuvos ir ES piliečių suvokimas apie terorizmo ir imigracijos problemas labai skiriasi: ES imigraciją kaip problemą mini 11 procentų apklaustųjų, o terorizmą - 7 procentai. Lietuvoje - atitinkamai 4 ir 1 procentas. Be to, mažiau negu visiems ES piliečiams, lietuviams nerimą kelia aplinkos apsauga ir nedarbas, o šiek tiek daugiau nei ES – nusikalstamumo problemos. Visgi reikšmingiausiai skiriasi kylančių kainų ir infliacijos problemų suvokimas – šias problemas mini atitinkamai 37 proc. visos ES gyventojų ir net 63 proc. Lietuvos piliečių.

Kylančių kainų ir infliacijos problema dar aktualesnė Latvijos bei Slovėnijos gyventojams (šią problemą paminėjo po 71 proc. šių šalių respondentų), tuo tarpu ji atrodo mažiausiai svarbi (nors taip pat svarbesnė nei prieš metus) Švedijos, Nyderlandų ir Didžiosios Britanijos piliečiams, kurių iki 20 proc. paminėjo tas problemas.

10 lentelė. Svarbiausios problemos Lietuvoje.

	Lietuva	Lietuva	ES – 27	ES – 25
	2008 pavasaris	2007 pavasaris	2008 pavasaris	2007 pavasaris
Kylančios kainos, infliacija	63%	38%	37%	18%
Nusikalstamumas	32%	44%	20%	24%
Ekonominė padėtis	21%	26%	20%	20%
Sveikatos apsaugos sistema	16%	19%	19%	18%
Mokesčiai	10%	12%	10%	8%
Pensijos	10%	12%	12%	12%
Energetika	9%	5%	5%	4%
Nedarbas	9%	13%	24%	34%
Aprūpinimas būstu	8%	7%	9%	8%
Švietimo sistema	8%	5%	8%	9%
Imigracija	4%	9%	11%	15%
Aplinkos apsauga	1%	1%	5%	7%
Terorizmas	1%	1%	7%	12%
Gynyba, užsienio politika	0%	1%	2%	2%
Kita	1%	2%	2%	1%

KLAUSIMAS: Kokios dvi svarbiausios problemos šiuo metu iškyla Lietuvai?

Jau kelerius metus išlieka ta pati tendencija, jog vyriausio amžiaus gyventojams svarbiausios problemos yra susiję su sveikatos apsauga bei pensijomis. Jaunesniems (15 – 39 m. amžiaus) respondentams kur kas labiau rūpi ekonominės problemos: nedarbas, imigracija, švietimo sistema, aprūpinimas būstu, mokesčiai; o kylančių kainų problema yra panašiai aktuali visose amžiaus grupėse, išskyrus pačius jauniausius respondentus (15-24 m. amžiaus).

1.5. Lietuvos padėtis Europos Sąjungoje

Lietuvos gyventojai turi dvilypį požiūrį į šalies vietą Europos Sąjungoje. Viena vertus, lietuviai mano, kad ES primeta savo požiūrį Lietuvai, kita vertus, jie mano, kad Lietuva yra saugesnė, ekonomiškai stabilesnė būdama Europos Sąjungoje ir kad ES atsižvelgia į Lietuvos nuomonę. Pagal šią dvilypę nuomonę galima spręsti, kad Lietuva kaip ES narė, gyventojų manymu, atsiduria dviprasmiškoje situacijoje: ji turi priimti ES principus ir reikalavimus (ES teisės normų ar Ignalinos atominės elektrinės uždarymo atvejais), tačiau savo kategoriška nuomone gali pasiekti, kad būtų atsižvelgta į specifinius šalies interesus, pvz., dėl derybų su Rusija. Beje, vidutiniškai ES piliečiai šiuo požiūriu nelabai daug skiriasi nuo Lietuvos piliečių. ES taip pat 60 procentų apklaustųjų mano, kad jų šaliai yra primetamas ES požiūris.

Įdomesnis ir charakteringesnis yra skirtumas tarp ES atsakymų vidurkio ir Lietuvos gyventojų atsakymų rezultatų į klausimus, ar šalyje ir ES yra atsižvelgiama į žmonių nuomonę. Daugiau Lietuvos gyventojų mano, kad į jų nuomonę labiau atsižvelgiama Europos Sąjungoje nei Lietuvoje. Europos Sąjungoje vidutiniškai yra atvirkštinė tendencija. Už Lietuvą prastesnis rezultatas yra tik Latvijoje ir Italijoje (po 17 procentų teigiančių, kad šalyje atsižvelgiama į jų nuomonę). Danijoje šis rodiklis yra 93 proc., Švedijoje – 87 proc.

Šie skaičiai dar kartą patvirtina, kad Lietuvoje Europos Sąjungos įvaizdis yra gerokai geresnis nei šalies valdžios įvaizdis.

11 lentelė. Lietuvos padėtis Europos Sąjungoje						
	Lietuva			ES – 27*		
	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	N/N	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	N/N
Europos Sąjunga primeta savo požiūrį Lietuvai	64%	21%	15%	60%	26%	14%
Jaučiuosi saugiau, nes Lietuva yra ES narė	59%	29%	12%	49%	41%	10%
Aš manau, kad mes esame stabilesni ekonomiškai, nes Lietuva	58%	31%	11%	46%	43%	11%

yra ES narė						
Europos Sąjungoje atsižvelgiama į Lietuvos nuomonę	52%	36%	12%	61%	29%	10%
Europos Sąjungoje gerai atsižvelgiama į Lietuvos interesus	40%	43%	17%	46%	39%	15%
Europos Sąjungoje atsižvelgiama į mano nuomonę	27%	56%	17%	31%	57%	12%
Lietuvoje atsižvelgiama į mano nuomonę	18%	71%	11%	48%	45%	7%

KLAUSIMAS: Prašau pasakyti apie kiekvieną teiginį, ar Jūs linkęs/usi su juo sutikti, ar linkęs/-usi nesutikti?

* Kitų ES šalių gyventojai atsakinėja apie savo šalį

2. Europos Sąjungos įvaizdis ir vertinimas

2.1. Europos Sąjungos įvaizdis

Kaip ir praėjusiais metais, Lietuvos gyventojai Europos Sąjungą vertina truputį palankiau nei kitų ES šalių gyventojai. Vis dėlto **ES įvaizdis, ilgą laiką palaipsniui gerėjęs, šiais metais šiek tiek suprastėjo tiek lietuvių, tiek ir visų europiečių akyse**: 51 proc. Lietuvos gyventojų ir 48 proc. kitų europiečių vertina ES teigiamai, o prieš metus šis santykis buvo atitinkamai 59 proc. ir 52 proc. (2006m. rudenį – 53 proc. ir 50 proc., 2006m. pavasarį – 51 proc. ir 44 proc.). Galbūt šis pokytis yra susijęs su užsitęsusiais ginčais dėl ES sutarties, o galbūt bendras negatyvių nuostatų fonas atsirado dėl lėtėjančio ūkio augimo.

Latvijos gyventojai Europos Sąjungą vertina prasčiau, o Estijos – panašiai kaip ir lietuviai: manančiųjų, kad ES turi labai teigiamą ar teigiamą įvaizdį šiose šalyse yra atitinkamai 29 proc. ir 47 proc. piliečių. Latvijoje šis rodiklis palyginti su paskutiniu tyrimu sumažėjo 7 p.p.

12 lentelė. Europos Sąjungos įvaizdis.				
	Lietuva 2008 pavasaris	Lietuva 2007 pavasaris	ES – 27 2008 pavasaris	ES – 25 2007 pavasaris
Labai teigiamas	7%	12%	7%	11%
Pakankamai teigiamas	44%	47%	41%	41%
Neutralus	40%	34%	35%	31%
Pakankamai neigiamas	5%	5%	12%	12%
Labai neigiamas	1%	-	3%	3%
N/N	3%	2%	2%	2%

KLAUSIMAS: Ar Europos Sąjunga Jūsų akyse turi labai teigiamą, pakankamai teigiamą, neutralų, pakankamai neigiamą ar labai neigiamą įvaizdį?

Lietuvos ir visos Europos Sąjungos gyventojų požiūris į tai, ką jiems reiškia ES, sutampa tik iš dalies. **Lietuvos piliečiams Europos Sąjunga visų pirma reiškia laisvę keliauti, studijuoti ir dirbti kitose ES šalyse. Toliau Europos Sąjunga Lietuvos piliečiams asocijuojasi su ekonomine gerove, demokratija ir taika. O europiečiams apskritai ES yra euras, taika ir svaresnis žodis pasaulyje.** Visiems europiečiams, žymiai labiau nei lietuviams, ES asocijuojasi su biurokratija, pinigų švaistymu ir nepakankama išorinių sienų apsauga. Lietuvoje niekada nebuvo akcentuojamos neigiamos Europos Sąjungos

pusės, žiniasklaidoje gana retai pasitaiko straipsniai apie Europos Komisijos biurokratiją ar neefektyvų biudžeto lėšų panaudojimą ES institucijose. Lietuvoje kol kas neaktuali ir imigracijos problema. Be to, Lietuvoje tiesiog nėra nė vienos įtakingos ir skeptiškai Europos Sąjungos atžvilgiu nusiteikusios politinės jėgos, todėl ir asociacijos šioje šalyje pirmiausia teigiamos.

13 lentelė. Europos Sąjungos įvaizdis.				
	Lietuva 2008 pavasaris	Lietuva 2007 pavasaris	ES – 27 2008 pavasaris	ES – 25 2007 pavasaris
Laisvę keliauti, studijuoti ir dirbti bet kur ES	64%	66%	49%	52%
Ekonominę gerovę	26%	33%	17%	20%
Demokratiją	19%	19%	21%	22%
Taiką	18%	23%	26%	33%
Kultūros įvairovę	16%	27%	22%	27%
Eurą	16%	23%	35%	39%
Svaresnį žodį pasaulyje	15%	18%	22%	26%
Socialinę apsaugą	13%	16%	9%	10%
Pinigų švaistymą	11%	9%	19%	20%
Daugiau nusikaltimų	11%	8%	15%	17%
Biurokratiją	9%	8%	18%	21%
Mūsų kultūros savitumo praradimą	9%	9%	11%	12%
Nepakankamą išorinių sienų kontrolę	6%	4%	18%	18%
Nedarbą	4%	3%	11%	14%

KLAUSIMAS: Ką Jums asmeniškai reiškia Europos Sąjunga? (**GALIMI KELI ATSAKYMAI**)

2.2. Europos Sąjungos ateitis

Vertindami ES ateitį lietuviai išlieka optimistai – net 73 proc. jų sakosi esą optimistiškai nusiteikę dėl Europos Sąjungos ateities, o visoje Europoje taip manančiųjų yra 63 proc.

14 lentelė. Europos Sąjungos ateitis.				
	Lietuva 2008 pavasaris	Lietuva 2007 ruduo	ES – 27 2008 pavasaris	ES – 27 2007 ruduo
Labai optimistiškai	11%	14%	9%	9%
Gana optimistiškai	62%	62%	54%	57%
Gana pesimistiškai	19%	15%	22%	21%
Labai pesimistiškai	2%	2%	6%	5%
N/N	6%	7%	9%	8%
Optimistiškai	73%	76%	63%	66%
Pesimistiškai	21%	17%	28%	26%

KLAUSIMAS: Ar Jūs esate labai optimistiškai, gana optimistiškai, gana pesimistiškai ar labai pesimistiškai nusiteikę dėl Europos Sąjungos ateities?

Europos Sąjungos ateitį optimistiškiau vertina jaunesni respondentai. Tai pat labiau optimistiški yra didžiųjų miestų gyventojai (78 proc. žiūri į ES ateitį optimistiškai) palyginti su kaimiškųjų vietovių gyventojais (68 proc.). Be jokios abejonės, požiūris į ES ateitį priklauso ir nuo Sąjungos dabarties vertinimo. Vertinantieji ją teigiamai optimistiškiau mato ir ES ateitį.

Lietuvoje 69 procentai, o ES vidutiniškai 47 procentai piliečių remia tolesnę Sąjungos plėtrą. Tik Lenkijos ir Slovėnijos gyventojai (po 74 proc.) labiau nei lietuviai pritaria tolesnei ES plėtrai. Mažiausiai pritarančiųjų yra Austrijoje (27 proc.) ir Prancūzijoje (31 proc.). Latvijoje tolesnei plėtrai pritaria 47 procentai, o Estijoje – 63 procentai piliečių.

Palankiausiai tiek Lietuvoje, tiek Europos Sąjungoje apskritai vertinamas turtingų ir nekonfliktiškų šalių (Šveicarijos, Norvegijos, Islandijos) stojimas į Sąjungą. Mažiausiai palankumo susilaukia Turkija ir Albanija. Iš esmės skiriasi tik Lietuvos ir ES gyventojų požiūriai į galimą Ukrainos narystę. Daugiau nei du trečdaliai Lietuvos gyventojų pritartų galimai šios šalies narystei ES, o visoje Europoje jos narystės atžvilgiu palankiai

nusiteikę tik mažiau nei pusė piliečių. Greičiausiai tai lemia ir pastaraisiais metais glaudūs Lietuvos santykiai su Ukraina, aktyvi Lietuvos parama demokratinėms permainoms šioje šalyje.

15 lentelė. Galimos šalių narystės ES vertinimas.				
Palankiai nusiteikusiųjų procentas				
	Lietuva 2008 pavasaris	Lietuva 2006 ruduo	ES – 27 2008 pavasaris	ES – 25 2006 ruduo
Šveicarija	81	82	77	78
Norvegija	81	80	78	78
Islandija	77	78	71	69
Ukraina	69	71	43	41
Kroatija	57	62	52	50
Bosnija ir Hercegovina	49	51	40	39
Buvusios Jugoslavijos Respublika Makedonija	49	54	40	40
Juodkalnija	47	51	41	40
Serbija	46	49	38	37
Albanija	40	46	34	32
Turkija	36	35	31	28

KLAUSIMAS: Ar Jūs būtumėte palankiai, ar priešišškai nusiteikęs, kad šios šalys ar teritorijos ateityje taptų Europos Sąjungos dalimi?

3. Europos Sąjungos veikla

3.1. Nuostatos dėl svarbiausių Europos Sąjungos reikalų

Daugiau nei du trečdaliai Lietuvos ir visos ES piliečių pasisako už bendrą Europos Sąjungos narių gynybos ir saugumo politiką ir bendrą Europos Sąjungos narių užsienio politiką kitų šalių atžvilgiu.

Lyginant lietuvių ir visų ES gyventojų požiūrį, matyti, kad lietuviai pozityviau žiūri į bendrą Europos Sąjungos narių gynybos, saugumo bei užsienio politiką. Matyt šis skirtumas, visų pirma, susijęs su skirtingais Lietuvos ir kitų šalių prioritetais. Lietuvos gyventojams Europos Sąjunga visada buvo ir dar vienas saugumo užtikrinimo garantas. Tapdama ES nare Lietuva iš posovietinės erdvės pateko į visai kitą erdvę, užtikrinančią šalies saugumą bei svaresnį žodį tarptautinėje politikoje. Galbūt todėl ir šios nuostatos Lietuvos gyventojams atrodo svarbesnės nei vidutiniam europiečiui.

Antra vertus, bendrą valiutą turinčiai Europos pinigų sąjungai pritaria mažiau lietuvių negu vidutiniškai kitų ES šalių gyventojų. Tačiau pastarasis skaičius vėl kyla. 2006 m. pritariančiųjų eurui procentas buvo smukęs žemiau 50 procentų, o dabar jis šią ribą gerokai persirito. Galima didėjančio palankumo eurui priežastis galbūt yra jau ne kartą minėta infliacija. Gyventojų baimė įsivesti eurą Lietuvoje visų pirma siejosi su baime, kad jį įsivedus kils kainos. Tačiau kainos kyla, nors euro Lietuvoje ir nėra. Taigi gali būti, kad dėl finansinio nestabilumo Lietuvos gyventojų požiūris į eurą pasikeis, ir euras ims atrodyti kaip galimo didesnio ateities stabilumo garantas.

16 lentelė. Nuostatos dėl svarbiausių Europos Sąjungos reikalų.				
Lentelėje pateikiami pritariančių konkrečiam teiginiui procentai				
	Lietuva 2008 pavasaris	Lietuva 2007 pavasaris	ES – 27 2008 pavasaris	ES – 25 2007 pavasaris
Bendrai Europos Sąjungos narių gynybos ir saugumo politikai	85%	84%	76%	77%
Bendrai Europos Sąjungos narių užsienio politikai kitų šalių atžvilgiu	77%	77%	68%	72%
Europos pinigų sąjungai, kurios bendra valiuta yra euras	57%	54%	60%	63%

KLAUSIMAS: Prašau pasakyti apie kiekvieną teiginį, ar Jūs pritariate šiam teiginiui, ar ne?

3.2. Sprendimų priėmimo lygmenys

Nors pasitikėjimas Europos Sąjunga šiek tiek sumažėjo, Lietuvos gyventojai visų sričių, išskyrus pensijas, mokesčių sistemą, sveikatos apsaugą, švietimo sistemą, transportą, kovą su nedarbu ir socialinę apsaugą, klausimus yra linkę pavesti spręsti Europos Sąjungai. Kiti europiečiai irgi yra linkę tikėti, kad šalies valdžia geriau negu ES susitvarkys su tokiomis sritimis kaip pensijos, mokesčių sistema, sveikatos ir socialinė apsauga, švietimo sistema, kova su nedarbu. Vis dėlto tyrimas rodo, kad tendencija pasitikėti Europos Sąjunga išlieka – visose tirtose srityse vidutiniškai 57 procentai Lietuvos piliečių ir 51 procentas ES piliečių sprendimo teisę priskiria visų pirma Europos Sąjungai (žr. 17 lentelę). Tuo tarpu kalbant apie šalies valdžią, šis santykis yra atitinkamai 38 ir 45 procentai, t.y. skaičiuojant visas minimas sritis Lietuvoje vidutiniškai 38 procentai apklaustųjų mano, kad tai turi būti šalies valdžios kompetencija. Lietuviai mažiau pasitiki savo šalies valdžios kompetencija nei vidutinis europietis. Manytina, kad šie skaičiai susiję su bendru (ne)pasitikėjimu valdžios institucijomis. **Tačiau, kaip ir pernai, Europos Sąjungos institucijos vidutiniam europiečiui atrodo svarbesnės nei jo šalies valdžios.**

17 lentelė. Sprendimų priėmimas				
	Lietuva		ES - 27	
	Šalies valdžios	Bendrai Europos Sąjungoje	Šalies valdžios	Bendrai Europos Sąjungoje
Pensijos	60%	35%	73%	24%
Švietimo sistema	60%	36%	66%	31%
Mokesčių sistema	58%	37%	68%	28%
Sveikatos apsauga	55%	42%	64%	33%
Kova su nedarbu	50%	46%	57%	40%
Socialinė apsauga	49%	47%	67%	30%
Transportas	48%	47%	48%	48%
Žemės ūkis ir žuvininkystė	43%	53%	44%	51%
Vartotojų apsauga	41%	52%	46%	50%
Aplinkos apsauga	40%	56%	26%	71%
Kova su kainų augimu	38%	56%	44%	51%
Kova su nusikalstamumu	36%	61%	39%	58%
Ekonomika	32%	64%	49%	47%
Konkurencija	32%	57%	36%	55%
Energetika	29%	66%	35%	61%
Imigracija	29%	66%	38%	58%
Krašto apsauga ir užsienio politika	24%	72%	32%	64%
Parama regionams, susiduriantiems su ekonominiais sunkumais	17%	77%	33%	62%
Moksliniai ir technologiniai tyrinėjimai	15%	80%	25%	70%
Kova su terorizmu	10%	86%	18%	79%

KLAUSIMAS: Prašau pasakyti apie kiekvieną iš sričių, ar sprendimai dėl jų turėtų būti priimami šalies valdžios, ar bendrai Europos Sąjungoje?

3.3. Vieningos Europos Sąjungos veiksniai

Lietuvos gyventojų nuomone tam, kad ateityje Europos Sąjunga būtų stipresnė, labiausiai reikėtų pabrėžti socialinius ir energetikos klausimus, kovą su nusikalstamumu, o mažiausio dėmesio nusipelno kultūros politika, solidarumas su skurdesniais regionais ir bendra gynybos politika. Sąsaja su aktualiausiomis Lietuvos gyventojams problemomis yra pakankamai akivaizdi: socialiniai klausimai tiesiogiai siejasi su pragyvenimo lygio problematika, o ji Lietuvoje visada buvo ir dar matyt ilgai liks aktuali. Taip pat su pragyvenimo lygiu tiesiogiai siejasi ir energetikos problemos: bene didžiausią nerimą kelia elektros energijos ir kitų energijos šaltinių kaina artimiausiais metais. Smarkų kainų kilimą pajustų didžioji visuomenės dalis.

Vidutinio europiečio nuomone, siekiant stiprinti Europos Sąjungą pirmenybė teiktina kovai su nusikalstamumu, aplinkos apsaugos klausimams, imigracijos problemoms ir energetikai. Mažiausiai svarbios yra kultūros politikos, Europos švietimo politikos ir gynybos politikos sritys.

18 lentelė. Vieningos Europos Sąjungos veiksniai				
	Lietuva		ES - 27	
	2008 pavasaris	2007 ruduo	2008 pavasaris	2007 ruduo
Socialiniai klausimai	42%	47%	24%	26%
Energetikos klausimai	42%	36%	30%	27%
Kova su nusikalstamumu	38%	41%	33%	36%
Vidaus rinka	21%	25%	15%	15%
Imigracijos klausimai	18%	17%	32%	33%
Europos užsienio politika	17%	18%	15%	17%
Aplinkos klausimai	15%	15%	33%	33%
Europos švietimo politika	13%	15%	11%	14%
Moksliniai tyrimai	12%	13%	14%	15%
Europos gynybos politika	11%	15%	13%	15%
Solidarumas su skurdesniais regionais	11%	12%	20%	20%
Kultūros politika	5%	7%	6%	6%
Nė vienas iš šių	1%	1%	1%	1%
Kitas	2%	1%	1%	1%
N / N	3%	1%	5%	4%

KLAUSIMAS: Pastaraisiais metais Europos integracija vyko tam tikrose srityse. Jūsų manymu, į kurias sritis Europos institucijos turėtų susitelkti ateinančiais metais, kad ateityje Europos Sąjunga stiprėtų?

4. Europos Sąjungos institucijos

Geriausiai žinomos Europos Sąjungos institucijos – Europos Parlamentas ir Europos Komisija. Europos Centrinį Banką ir Europos Sąjungos Tarybą teigia žiną du trečdaliai gyventojų. Visas šias institucijas žino daugiau nei du trečdaliai lietuvių ir daugiau nei pusė visų europiečių (žr. 19 lentelę).

19 lentelė. ES institucijų žinomumas		
	Lietuva	ES - 27
Europos Parlamentas	83%	87%
Europos Komisija	75%	78%
Europos Centrinį Banką	67%	73%
Europos Sąjungos Tarybą	65%	62%

KLAUSIMAS: Ar Jūs esate girdėjęs/usi apie?

Pasitikėjimas visomis ES institucijomis lieka pakankamai aukštas: maždaug pusė visų tiek Lietuvos, tiek ES piliečių pasitiki šiomis institucijomis.

20 lentelė. Pasitikėjimas ES institucijomis				
	Lietuva		ES - 27	
	2008 pavasaris	2007 rudenį	2008 pavasaris	2007 rudenį
Europos Parlamentu	55%	57%	52%	55%
Europos Komisija	51%	53%	47%	50%
Europos Centrinį Banku	50%	46%	50%	47%
Europos Sąjungos Taryba	48%	47%	43%	44%

KLAUSIMAS: Prašau pasakyti apie kiekvieną instituciją, ar Jūs linkęs/usi ja pasitikėti, ar ne?

Lietuvos gyventojai mano, kad ES institucijų veikla yra skaidresnė nei mūsų šalies institucijų. Apskritai ES lygiu Sąjungos institucijų veikla taip pat laikoma šiek tiek skaidresne nei vietinės valdžios institucijų. Tačiau reikia pabrėžti tai, kad daugiau nei pusė visų apklaustųjų Europos Sąjungos piliečių mano, kad pastarosios institucijos veikia neskaidriai.

21 lentelė. Požiūris į institucijų veiklos skaidrumą

		Lietuva	ES - 27
Mūsų šalies institucijos veikia	skaidriai	8%	24%
	neskaidriai	79%	68%
ES institucijos veikia	skaidriai	33%	26%
	neskaidriai	35%	54%

KLAUSIMAS: Jūsų manymu, kiek skaidrus šiandien yra Lietuvos (ES) viešasis administravimas? Ar manote, kad Lietuvos (ES) viešasis administravimas yra labai skaidrus, skaidrus, nelabai skaidrus, ar visiškai neskaidrus?

Priedas Nr. 1. Techninė informacija

Between the 25th of March and the 04th of May 2008, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and TNS opinion, carried out wave 69.2 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, "Research and Political Analysis".

The "STANDARD" EUROBAROMETER 69 is part of wave 69.2 and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The "STANDARD" EUROBAROMETER 69 has also been conducted in the three candidate countries (Croatia, Turkey and the Former Yugoslav Republic of Macedonia) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.003	01/04/2008	04/05/2008	8.786.805
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.000	27/03/2008	07/04/2008	6.647.375
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.014	02/04/2008	17/04/2008	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.005	02/04/2008	04/05/2008	4.432.931
DE	Germany	TNS Infratest	1.534	29/03/2008	28/04/2008	64.546.096
EE	Estonia	Emor	1.006	27/03/2008	21/04/2008	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	28/03/2008	17/04/2008	8.691.304
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.033	27/03/2008	26/04/2008	38.536.844
FR	France	TNS Sofres	1.040	27/03/2008	27/04/2008	46.425.653
IE	Ireland	TNS MRBI	1.004	28/03/2008	30/04/2008	3.375.399
IT	Italy	TNS Abacus	1.022	25/03/2008	26/04/2008	48.892.559
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	504	31/03/2008	24/04/2008	638.900
CY(tcc)	Turkish Cypriot Comm.	KADEM	500	28/03/2008	30/04/2008	143.226
LV	Latvia	TNS Latvia	1.008	02/04/2008	29/04/2008	1.444.884
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.021	01/04/2008	22/04/2008	2.846.756
LU	Luxembourg	TNS ILReS	501	26/03/2008	29/04/2008	388.914
HU	Hungary	TNS Hungary	1.000	28/03/2008	26/04/2008	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	26/03/2008	16/04/2008	335.476
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.041	01/04/2008	26/04/2008	13.017.690
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1.000	27/03/2008	20/04/2008	7.004.205
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	30/03/2008	23/04/2008	32.155.805
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.001	26/03/2008	24/04/2008	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.019	25/03/2008	23/04/2008	18.246.731
SI	Slovenia	RM PLUS	1.003	01/04/2008	27/04/2008	1.729.298
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.085	01/04/2008	20/04/2008	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.004	02/04/2008	04/05/2008	4.353.495
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.007	28/03/2008	27/04/2008	7.562.263
UK	United Kingdom	TNS UK	1.306	01/04/2008	24/04/2008	50.519.877
HR	Croatia	Puls	1.000	28/03/2008	24/04/2008	3.734.300
TR	Turkey	TNS PIAR	1.003	29/03/2008	27/04/2008	47.583.830
MK	Former Yugoslav Rep. of Macedonia	TNS Brima	1.006	29/03/2008	06/04/2008	1.648.012
TOTAL			30.170	25/03/2008	04/05/2008	453.865.399

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

Priedas Nr. 2. Klausimynas

A	TNS Gallup tyrimo numeris (101-105)
	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	EB69.1 A
B	Šalies kodas (106-107)
	<input type="text"/> <input type="text"/>
	EB69.1 B
C	Tyrimo numeris (108-110)
	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	EB69.1 C
D	Interviu numeris (111-116)
	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	EB69.1 D
E	Padalintas klausimas
	(117)
	A 1
	B 2
	EB68.1 E

Q1	Kokia Jūsų pilietybė? Nurodykite valstybes (-ę), kurių piliečiais esate.
----	--

(GALIMI KELI ATSAKYMAI)

	(138-170)
Belgija	1,
Danija	2,
Vokietija	3,
Graikija	4,
Ispanija	5,
Prancūzija	6,
Airija	7,
Italija	8,
Liuksemburgas	9,
Olandija	10,
Portugalija	11,
Jungtinė Karalystė (Didžioji Britanija, Šiaurės Airija)	12,
Austrija	13,
Švedija	14,
Suomija	15,
Kipro Respublika	16,
Čekijos Respublika	17,
Estija	18,
Vengrija	19,
Latvija	20,
Lietuva	21,
Malta	22,
Lenkija	23,
Slovakija	24,
Slovėnija	25,
Bulgarija	26,
Rumunija	27,
Turkija	28,
Kroatija	29,
	30,
	31,
Kitos valstybės	32,
N / N	33,

EB68.1 Q1

JEI „KITOS VALSTYBĖS“ ARBA N/N, NUTRAUKTI INTERVIU

QA1 Kai susitinkate su draugais Jūs kalbate apie politiką dažnai, kartais ar niekada ?

(171)

Dažnai	1
Kartais	2
Niekada	3
N/N	4

EB68.1 QA1

QA2 Ar, turėdamas (a) tvirtą nuomonę koku nors klausimu, Jūs stengiatės įtikinti savo draugus, gimines ar bendradarbius savo nuomonės teisingumu? Ar Jūs tai darote ...?

(SKAITYTI)

(172)

Dažnai	1
Kartais	2
Retai	3
Niekada	4
N/N	5

EB68.1 QA2

QA3 Apskritai Jūs esate labai patenkintas (a), labiau patenkintas (a), labiau nepatenkintas (a) ar visiškai nepatenkintas (a) gyvenimu, kurį dabar gyvenate?

(SKAITYTI)

(173)

Labai patenkintas (a)	1
Labiau patenkintas (a)	2
Labiau nepatenkintas (a)	3
Visiškai nepatenkintas (a)	4
N/N	5

EB68.1 QA3

KLAUSIMO QA4a NEKLAUSTI CY (tcc) - CY (tcc) KLAUSTI QA4b

QA4a Kokius lūkesčius Jūs siejate su artimiausiais 12 mėnesių: ar artimiausi 12 mėnesių, Jūsų manymu, bus geresni, blogesni ar tokie pat, kalbant apie ...?

	(SKAITYTI)	Geresni	Blogesni	Tokie patys	N / N
(174)	1 Jūsų gyvenimą apskritai	1	2	3	4
(175)	2 Ekonominę padėtį Lietuvoje	1	2	3	4
(176)	3 Jūsų namų ūkio finansinę padėtį	1	2	3	4
(177)	4 Įsidarbinimo galimybes Lietuvoje	1	2	3	4
(178)	5 Jūsų asmenines galimybes rasti darbą	1	2	3	4
(179)	6 Ekonominę padėtį ES	1	2	3	4

EB68.1 QA5

KLAUSIMĄ QA4b KLAUSTI TIK CY (tcc) - KITŲ KLAUSTI QA5a

QA4b Kokius lūkesčius Jūs siejate su artimiausiais 12 mėnesių: ar artimiausi 12 mėnesių, Jūsų manymu, bus geresni, blogesni ar tokie pat, kalbant apie ...?

	(SKAITYTI)	Geresni	Blogesni	Tokie patys	N / N
(180)	1 Jūsų gyvenimą apskritai	1	2	3	4
(181)	2	1	2	3	4
(182)	3 Jūsų namų ūkio finansinę padėtį	1	2	3	4
(183)	4	1	2	3	4
(184)	5 Jūsų asmenines galimybes rasti darbą	1	2	3	4
(185)	6 Ekonominę padėtį ES	1	2	3	4

NAUJAS (PAREMTAS EB68.1 QA 5)

KLAUSIMO QA5a NEKLAUSTI CY (tcc) - CY (tcc) KLAUSTI QA5b

--

QA5a Kalbant apie kiekvieną iš šių sričių, ar Jūs galėtumėte pasakyti, kad padėtis Lietuvoje yra geresnė ar blogesnė lyginant su Europos Sąjungos šalių vidurkiu?

(RODYTI KORTELĘ SU SKALE - VIENAS ATSAKYMAS EILUTĖJE)

	(SKAITYTI - ROTUOTI)	Daug geresnė	Šiek tiek geresnė	Šiek tiek blogesnė	Neabejotinai blogesnė	N / N
(186)	1 Ekonomikos padėtis Lietuvoje	1	2	3	4	5
(187)	2 Darbo rinkos padėtis Lietuvoje	1	2	3	4	5
(188)	3 Pragyvenimo išlaidos Lietuvoje	1	2	3	4	5
(189)	4 Energijos kainos Lietuvoje	1	2	3	4	5
(190)	5 Gyvenimo kokybė Lietuvoje	1	2	3	4	5

EB67.2 QA7a (PUNKTAI 1-4) - QA7C (PUNKTAS 5) KRYPTIS PAKEISTA

KLAUSIMĄ QA5b KLAUSTI TIK CY (tcc) - KITŲ KLAUSTI QA6a

--

QA5b

(RODYTI KORTELĘ SU SKALE - VIENAS ATSAKYMAS EILUTĖJE)

	(SKAITYTI - KEISTI EILIŠKUMĄ)	Daug geresnė	Šiek tiek geresnė	Šiek tiek blogesnė	Neabejotinai blogesnė	N / N
(191)	1	1	2	3	4	5
(192)	2	1	2	3	4	5
(193)	3	1	2	3	4	5
(194)	4	1	2	3	4	5
(195)	5	1	2	3	4	5

EB67.2 QA7d (ITEM 1-4) - QA7f (ITEM 5) TREND MODIFIED

NEKLAUSTI KLAUSIMO QA6a CY (TCC) - CY (TCC) KLAUSTI QA6b

--

QA6a	Kokios dvi svarbiausios problemos šiuo metu aktualiausios Lietuvai?
------	---

(RODYTI KORTELĘ – SKAITYTI - NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ)

(196-211)

Nusikalstamumas	1,
Ekonominė padėtis	2,
Kylančios kainos / infliacija	3,
Mokesčių sistema	4,
Nedarbas	5,
Terorizmas	6,
Krašto apsauga / Užsienio politika	7,
Aprūpinimas būstu	8,
Imigracija	9,
Sveikatos priežiūros sistema	10,
Švietimo sistema	11,
Pensijos	12,
Aplinkos apsauga	13,
Klausimai, susiję su energetika	14,
Kita (NESKAITYTI)	15,
N/N	16,

EB68.1 QA6a

KLAUSIMĄ QA6b KLAUSTI TIK CY (tcc) - KITŲ KLAUSTI QA7a

QA6b	
------	--

(RODYTI KORTELĘ – SKAITYTI - NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ)

(212-227)

Nusikalstamumas	1,
Ekonominė padėtis	2,
Kylančios kainos / infliacija	3,
Mokesčių sistema	4,
Nedarbas	5,
Terorizmas	6,
	7,
Aprūpinimas būstu	8,
Imigracija	9,
Sveikatos priežiūros sistema	10,
Švietimo sistema	11,
Pensijos	12,
Aplinkos apsauga	13,
Klausimai, susiję su energetika	14,
Kita (NESKAITYTI)	15,
N / N	16,

EB68.1 QA6b

KLAUSIMUS QA7a IR QA8a KLAUSTI TIK ES27 - FM, TR ir HR KLAUSTI AQ7b - CY (tcc)
KLAUSTI QA7c

QA7a	Apskritai kalbant, ar Jūsų manymu, narystė Europos Sąjungoje Lietuvai yra ...?
------	--

(SKAITYTI)

(228)

Teigiamas dalykas	1
Neigiamas dalykas	2
Nei teigiamas, nei neigiamas	3
N/N	4

EB68.1 QA12a

QA8a	Atsižvelgiant į visas aplinkybes, ar, Jūsų manymu, narystė Europos Sąjungoje Lietuvai yra naudinga ar ne?
------	---

(229)

Taip, naudinga	1
Ne, nenaudinga	2
N/N	3

EB68.1 QA13a

KLAUSIMUS QA7b IR QA8b KLAUSTI TIK FM, TR ir HR - ES27 KLAUSTI QA9a

QA7b	
------	--

(SKAITYTI)

(230)

Geras dalykas	1
Blogas dalykas	2
Nei teigiamas, nei neigiamas	3
N / N	4

EB68.1 QA12b

QA8b	
------	--

(231)

	1
	2
N / N	3

EB68.1 QA13b

KLAUSIMUS QA7c IR QA8c KLAUSTI TIK CY (tcc) - KITŲ KLAUSTI QA9a

--

QA7c	
------	--

(SKAITYTI)

(232)

Geras dalykas	1
Blogas dalykas	2
Nei teigiamas, nei neigiamas	3
N / N	4

EB68.1 QA12c

QA8c

(233)

1

2

N / N

3

EB68.1 QA13c

KLAUSIMO QA9a NEKLAUSTI CY (tcc) - KLAUSTI TIK JEI „NARYSTĖ EUROPOS SĄJUNGOJE LIETUVAI BUVO / BŪTŲ NAUDINGA" - KODAS 1 KLAUSIME QA8a ARBA QA8b - CY (tcc) KLAUSTI QA9b - KITŲ KLAUSTI QA10a

QA9a Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys manyti, kad narystė Europos Sąjungoje yra naudinga Lietuvai?

(RODYTI KORTELĘ - ROTUOTI - NE DAUGIAU 3 ATSAKYMŲ)

(234-246)

Europos Sąjunga prisideda prie demokratijos Lietuvoje

1,

Europos Sąjunga prisideda prie taikos palaikymo ir saugumo sustiprinimo

2,

Europos Sąjunga prisideda prie ekonomikos augimo Lietuvoje

3,

Kai kurie Lietuvos žmonėms svarbūs klausimai yra sprendžiami Europos Sąjungos lygiu

4,

Europos Sąjungos narystė pagerina bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir kitų valstybių

5,

Lietuvos žmonės turi svarbią įtaką Europos Sąjungos lygiu priimamiems sprendimams

6,

Europos Sąjunga suteikia Lietuvos žmonėms stipresnę balsą pasaulyje

7,

Europos Sąjunga pagerina Lietuvos žmonių pragyvenimo lygį

8,

Europos Sąjunga padeda Lietuvos žmonėms sutikti naujus globalizacijos iššūkius

9,

Europos Sąjunga suteikia naujų darbo galimybių Lietuvos žmonėms

10,

Jūs apskritai esate už Europos Sąjungą (NESKAITYTI)

11,

Kitos (NESKAITYTI)

12,

N / N

13,

NAUJAS

QA10a	Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys manyti, kad narystė Europos Sąjungoje nebuvo naudinga Lietuvai?
-------	--

(RODYTI KORTELĘ - ROTUOTI - NE DAUGIAU 3 ATSAKYMŲ)

(260-272)

Europos Sąjungos narystė turi neigiamos įtakos demokratijai Lietuvoje	1,
Europos Sąjungos narystė turi neigiamos įtakos taikos palaikymui ir saugumo užtikrinimui	2,
Europos Sąjungos narystė turi neigiamos įtakos ekonomikos augimui Lietuvoje	3,
Lietuvos žmonėms svarbūs klausimai geriausiai sprendžiami šalies lygiu	4,
Europos Sąjungos narystė sukuria šiokią tokią įtampą tarp Lietuvos ir kitų šalių	5,
Lietuvos žmonės turi mažai įtakos Europos Sąjungos lygiu priimamiems sprendimams	6,
Narystė Europos Sąjungoje susilpnina Lietuvos balsą pasaulyje	7,
Europos Sąjunga sumažina Lietuvos žmonių pragyvenimo lygį	8,
Europos Sąjungos narystė daro Lietuvą labiau pažeidžiamą neigiamai globalizacijos įtakai	9,
Europos Sąjunga kelia grėsmę Lietuvos žmonių darbo vietoms	10,
Jūs apskritai esate prieš Europos Sąjungą (NESKAITYTI)	11,
Kitos (NESKAITYTI)	12,
N / N	13,

NAUJAS

QA11a	Bendrai kalbant, ar, Jūsų manymu, šiuo metu reikalai krypta į gerąją pusę, ar į blogąją pusę...?
-------	--

(VIENAS ATSAKYMAS EILUTĖJE)

	(SKAITYTI)	Reikalai krypta į gerąją pusę	Reikalai krypta į blogąją pusę	Nei taip, nei ne (NESKAITYTI)	N/N
--	------------	-------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	-----

(286)	1	Lietuvoje	1	2	3	4
(287)	2	Europos Sąjungoje	1	2	3	4

EB68.1 QA7

KLAUSIMĄ QA11b KLAUSTI TIK CY (tcc) - KITŲ KLAUSTI QA12a

QA11b	Bendrai kalbant, ar, Jūsų manymu, šiuo metu reikalai krypta į gerąją pusę, ar į blogąją pusę...?
-------	--

(VIENAS ATSAKYMAS EILUTĖJE)

	(SKAITYTI)	Reikalai krypta į gerąją pusę	Reikalai krypta į blogąją pusę	Nei taip, nei ne (NESKAITYTI)	N / N
--	------------	-------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	-------

(288)	1		1	2	3	4
(289)	2	Europos Sąjungoje	1	2	3	4

NAUJAS

QA12: NEKLAUSTI PUNKTŲ 5, 7, 9 IR 10 CY (tcc)

QA12	Norėčiau Jums užduoti klausimą apie tai, kiek Jūs pasitikite tam tikromis institucijomis. Prašau pasakyti apie kiekvieną iš šių institucijų, ar Jūs linkę ja pasitikėti, ar linkę nepasitikėti?
------	---

	(SKAITYTI)	Linkę pasitikėti	Linkę nepasitikėti	N/N
--	------------	------------------	--------------------	-----

(290)	1	Spauda	1	2	3
(291)	2	Radju	1	2	3
(292)	3	Televizija	1	2	3
(293)	4	Internetu	1	2	3
(294)	5	Teise / Lietuvos teisėsaugos sistema	1	2	3
(295)	6	Policija	1	2	3
(296)	7	Kariuomene	1	2	3
(297)	8	Politinėmis partijomis	1	2	3
(298)	9	Lietuvos Vyriausybė	1	2	3
	10	Lietuvos Respublikos Seimu	1	2	3
(299)					
(300)	11	Europos Sąjunga	1	2	3
(301)	12	Jungtinėmis Tautomis	1	2	3

EB68.1 QA8

KLAUSTI VISŲ

QA13 Apskritai kalbant, Europos Sąjunga Jums sukuria labai teigiamą, greičiau teigiamą, neutralų, greičiau neigiamą ar labai neigiamą įvaizdį?

(302)

Labai teigiamą	1
Gana teigiamą	2
Neutralų	3
Gana neigiamą	4
Labai neigiamą	5
N/N	6

EB68.1 QA14

QA14 Ką Jums asmeniškai reiškia Europos Sąjunga?

(RODYTI KORTELE - SKAITYTI – GALIMI KELI ATSAKYMAI - KEISTI SKAITYMO TVARKĄ IŠ VIRŠAUS | APAČIA / IŠ APAČIOS | VIRŠŲ)

(303-318)

Taika	1,
Ekonominę gerovę	2,
Demokratiją	3,
Socialinę apsaugą	4,
Laisvę keliauti, studijuoti ir dirbti bet kur ES	5,
Kultūros įvairovę	6,
Svaresnį žodį pasaulyje	7,
Eurą	8,
Nedarbą	9,
Biurokratiją	10,
Pinigų švaistymą	11,
Mūsų kultūros savitumo praradimą	12,
Daugiau nusikaltimų	13,
Nepakankamą išorinių sienų kontrolę	14,
Kita (NESKAITYTI)	15,
N/N	16,

EB67.2 QA12

KLAUSIMO QA15a NEKLAUSTI CY (tcc) - PUNKTĄ 2 KLAUSTI ŠALYSE, KURIOS NĖRA EURO ZONOJE / PUNKTĄ 3 KLAUSTI TIK EURO ZONOJE - CY (tcc) KLAUSTI QA15b

QA15a Prašau pasakyti apie kiekvieną teiginį, ar jūs linkęs/usi su juo sutikti, ar linkęs/-usi nesutikti?

	(SKAITYTI)	Linkęs sutikti	Linkęs nesutikti	N / N
(319)	1 Jaučiuosi saugiau, nes Lietuva yra ES narė	1	2	3
(320)	2 Aš manau, kad mes esame stabilesni ekonomiškai, nes Lietuva yra ES narė	1	2	3
(321)	3 Aš manau, kad mes esame stabilesni ekonomiškai, nes Lietuva yra euro zonos narė	1	2	3
(322)	4 Europos Sąjungoje atsižvelgiama į mano nuomonę	1	2	3
(323)	5 Lietuvoje atsižvelgiama į mano nuomonę	1	2	3
(324)	6 Sprendžiant Europos klausimus, mano šalies vyriausybė įsiklauso į mano nuomonę	1	2	3
(325)	7 Sprendžiant Europos klausimus, Europos Parlamento nariai įsiklauso į mano nuomonę	1	2	3
(326)	8 Europos klausimais, Europos Komisija įsiklauso į mano nuomonę	1	2	3
(327)	9 Aš suprantu, kaip veikia Europos Sąjunga	1	2	3
(328)	10 Europos Sąjungoje atsižvelgiama į Lietuvos nuomonę	1	2	3
(329)	11 Europos Sąjungoje gerai atsižvelgiama į Lietuvos interesus	1	2	3
(330)	12 Europos Sąjunga primeta savo požiūrį Lietuvai	1	2	3

EB68.1 QA9a (PUNKTAI 4, 9, 10 IR 11) - EB67.2 QA34a (PUNKTAI 1, 2)

KLAUSIMĄ QA15b KLAUSTI TIK CY (tcc) - KITŲ KLAUSTI QA16a

QA15b Prašau pasakyti apie kiekvieną teiginį, ar Jūs linkęs/usi su juo sutikti, ar linkęs/-usi nesutikti?

	(SKAITYTI)	Linkęs pritarti	Linkęs nepritarti	N / N
(331)	1 Europos Sąjungoje atsižvelgiama į mano nuomonę	1	2	3
(332)	2	1	2	3
(333)	3 Aš suprantu, kaip veikia Europos Sąjunga	1	2	3
(334)	4	1	2	3
(335)	5	1	2	3

EB68.1 QA9b (PUNKTAI 1 & 3)

KLAUSTI VISŲ

QA16 Ar Jūs esate girdėjęs/usi apie?

	(SKAITYTI)	TAIP	NE	N / N
(336)	1 Europos Parlamentą	1	2	3
(337)	2 Europos Komisiją	1	2	3
(338)	3 Europos Sąjungos Tarybą	1	2	3
(339)	4 Europos Centrinį Banką	1	2	3

EB68.1 QA15

QA17 Prašau pasakyti apie kiekvieną iš šių institucijų, ar ji vaidina svarbų vaidmenį ar nesvarbų Europos Sąjungos veikloje?

	(SKAITYTI)	Svarbų vaidmenį	Nesvarbų vaidmenį	N/N
(340)	1 Europos Parlamentas	1	2	3
(341)	2 Europos Komisija	1	2	3
(342)	3 Europos Sąjungos Taryba	1	2	3
(343)	4 Europos Centrinis Bankas	1	2	3

EB67.2 QA14

QA18 Prašau pasakyti apie kiekvieną instituciją, ar Jūs linkęs/usi ja pasitikėti, ar ne?

	(SKAITYTI)	Linkęs pasitikėti	Linkęs nepasitikėti	N/N
(344)	1 Europos Parlamentu	1	2	3
(345)	2 Europos Komisija	1	2	3
(346)	3 Europos Sąjungos Taryba	1	2	3
(347)	4 Europos Centrinio Banko	1	2	3

EB68.1 QA16

QA19a, QA20a, QA21a, QA22a, QA23a, QA24a, QA25a, QA26a KLAUSTI TIK ES27

QA19a Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys pasitikėti Europos Parlamentu?

(SKAITYTI - ROUOTI - NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ)

(348-358)

Europos Parlamento priimami sprendimai priimami demokratiu būdu	1,
Europos Parlamento priimami sprendimai prisideda prie ekonomikos augimo Lietuvoje	2,
Europos Parlamentas gerai gina visų Europos piliečių interesus	3,
Jūs esate gerai informuotas apie Europos Parlamento veiklą	4,
Europos Parlamento nariai turi didžiausius įgaliojimus spręsti klausimus visai Europos Sąjungai	5,
Europos Parlamentas gerai atstovauja Jūsų nuomonę apie Europą	6,
Jūs pasitikite Europos Parlamento nariais	7,
Jūs apskritai esate už Europos Sąjungą (NESKAITYTI)	8,
Jūs apskritai pasitikite politinėmis institucijomis / politikais (NESKAITYTI)	9,
Kitos (NESKAITYTI)	10,
N / N	11,

KLAUSIMO QA20a NEKLAUSTI CY (tcc) - KLAUSTI JEI „NEPASITIKI EUROPOS PARLAMENTU" - KODAS 2 KLAUSIMO QA18 PUNKTE 1 - CY(tcc) KLAUSTI QA20b - KITŲ KLAUSTI QA21a

QA20a Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys nepasitikėti Europos Parlamentu?

(SKAITYTI - ROTUOTI - NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ)

(370-380)

Europos Parlamento priimami sprendimai nėra priimami demokratinio būdu	1,
Europos Parlamento priimami sprendimai turi neigiamos įtakos ekonomikos augimui Lietuvoje	2,
Europos Parlamentas yra per daug nutolęs nuo eilinių piliečių	3,
Jūs neturite pakankamai informacijos apie Europos Parlamentą	4,
Europos Parlamento nariai neturi didžiausių įgaliojimų spręsti klausimus visai Europos Sąjungai	5,
Europos Parlamentas neatstovauja Jūsų nuomonės apie Europą	6,
Jūs nepasitikite Europos Parlamento nariais	7,
Jūs apskritai esate prieš Europos Sąjungą (NESKAITYTI)	8,
Jūs apskritai nepasitikite politinėmis institucijomis / politikais (NESKAITYTI)	9,
Kitos (NESKAITYTI)	10,
N / N	11,

KLAUSIMO QA21a NEKLAUSTI CY (tcc) - KLAUSTI JEI „PASITIKI EUROPOS KOMISIJA“ - KODAS 1 KLAUSIMO QA18 PUNKTE 2 - CY(tcc) KLAUSTI QA21b - KITŲ KLAUSTI QA22a

QA21a Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys pasitikėti Europos Komisija?

(SKAITYTI - ROUOTI - NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ)

(392-402)

Europos Komisijos priimami sprendimai priimami demokratiniu būdu	1,
Europos Komisijos priimami sprendimai prisideda prie ekonomikos augimo Lietuvoje	2,
Europos Komisija gerai gina visų Europos piliečių interesus	3,
Jūs esate gerai informuotas apie Europos Komisijos veiklą	4,
Europos Komisija turi didžiausius įgaliojimus pateikti naudingus pasiūlymus visai Europos Sąjungai	5,
Jūs pasitikite komisarais	6,
Europos Komisija gerai atstovauja Jūsų nuomonę apie Europą	7,
Jūs apskritai esate už Europos Sąjungą (NESKAITYTI)	8,
Jūs apskritai pasitikite politinėmis institucijomis / politikais (NESKAITYTI)	9,
Kitos (NESKAITYTI)	10,
N / N	11,

KLAUSIMO QA22a NEKLAUSTI CY (tcc) - KLAUSTI JEI „NEPASITIKI EUROPOS KOMISIJA" - KODAS 2 KLAUSIMO QA18 PUNKTE 2 - CY(tcc) KLAUSTI QA22b - KITŲ KLAUSTI QA23a

QA22a Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys nepasitikėti Europos Komisija?

(SKAITYTI - ROTUOTI - NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ)

(414-424)

Europos Komisijos priimami sprendimai nėra priimami demokratiškai būdu	1,
Europos Komisijos priimami sprendimai turi neigiamos įtakos ekonomikos augimui Lietuvoje	2,
Europos Komisija yra per daug nutolusi nuo eilinių piliečių	3,
Jūs neturite pakankamai informacijos apie Europos Komisiją	4,
Europos Komisija neturi didžiausių įgaliojimų pateikti naudingus sprendimus visai Europos Sąjungai	5,
Jūs nepasitikite komisarais	6,
Europos Komisija gerai neatstovauja Jūsų nuomonės apie Europą	7,
Jūs apskritai esate prieš Europos Sąjungą (NESKAITYTI)	8,
Jūs apskritai nepasitikite politinėmis institucijomis / politikais (NESKAITYTI)	9,
Kitos (NESKAITYTI)	10,
N / N	11,

KLAUSIMO QA23a NEKLAUSTI CY (tcc) - KLAUSTI JEI „PASITIKI EUROPOS SAJUNGOS TARYBA" - KODAS 1 KLAUSIMO QA18 PUNKTE 3 - CY(tcc) KLAUSTI QA23b - KITŲ KLAUSTI QA24a

QA23a Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys pasitikėti Europos Sąjungos Taryba?

(SKAITYTI - ROUOTI - NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ)

(436-446)

Europos Sąjungos Tarybos priimami sprendimai priimami demokratiu būdu	1,
Europos Sąjungos Tarybos priimami sprendimai prisideda prie ekonomikos augimo Lietuvoje	2,
Europos Sąjungos Taryba gerai gina visų Europos piliečių interesus	3,
Jūs esate gerai informuotas apie Europos Sąjungos Tarybos veiklą	4,
Europos Sąjungos Taryba gerai atstovauja Lietuvos interesus Europos Sąjungoje	5,
Europos Sąjungos Taryba turi didžiausius įgaliojimus spręsti svarbius klausimus visai Europos Sąjungai	6,
Jūs pasitikite politikais, dirbančiais Europos Sąjungos Taryboje	7,
Jūs apskritai esate už Europos Sąjungą (NESKAITYTI)	8,
Jūs apskritai pasitikite politinėmis institucijomis / politikais (NESKAITYTI)	9,
Kitos (NESKAITYTI)	10,
N / N	11,

KLAUSIMO QA24a NEKLAUSTI CY (tcc) - KLAUSTI JEI „NEPASITIKI EUROPOS SAJUNGOS TARYBA" - KODAS 2 KLAUSIMO QA18 PUNKTE 3 - CY(tcc) KLAUSTI QA24b - KITŲ KLAUSTI QA25a

QA24a Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys nepasitikėti Europos Sąjungos Taryba?

(SKAITYTI - ROTUOTI - NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ)

(458-468)

Europos Sąjungos Tarybos priimami sprendimai nėra priimami demokratinio būdu	1,
Europos Sąjungos Tarybos priimami sprendimai turi neigiamos įtakos ekonomikos augimui Lietuvoje	2,
Europos Sąjungos Taryba yra per daug nutolusi nuo eilinių piliečių	3,
Jūs neturite pakankamai informacijos apie Europos Sąjungos Tarybą	4,
Europos Sąjungos Taryba gerai neatstovauja Lietuvos interesų Europos Sąjungoje	5,
Europos Sąjungos Taryba neturi didžiausių įgaliojimų spręsti svarbius klausimus visai Europos Sąjungai	6,
Jūs nepasitikite politikais, dirbančiais Europos Sąjungos Taryboje	7,
Jūs apskritai esate prieš Europos Sąjungą (NESKAITYTI)	8,
Jūs apskritai nepasitikite politinėmis institucijomis / politikais (NESKAITYTI)	9,
Kitos (NESKAITYTI)	10,
N / N	11,

KLAUSIMO QA25a NEKLAUSTI CY (tcc) - KLAUSTI JEI „PASITIKI EUROPOS CENTRINIŲ BANKŲ“ - KODAS 1 KLAUSIMO QA18 PUNKTE 4 - CY (tcc) KLAUSTI QA25b - KITŲ KLAUSTI QA26a

QA25a Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys pasitikėti Europos Centrinio Banku?

(SKAITYTI - ROUOTI - NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ)

(480-490)

Europos Centrinis Bankas prisideda prie ekonomikos augimo Lietuvoje	1,
Jūs esate gerai informuotas apie Europos Centrinio Banko veiklą	2,
Europos Centrinis Bankas gerai kovoja su infliacija	3,
Europos Centrinis Bankas gerai apsaugo Europą nuo finansinių neramumų	4,
Europos Centrinis Bankas gerai atstovauja euro zonos šalių interesus pasaulyje	5,
Europos Centrinis Bankas gina stabilią valiutą eurą, kuri turi teigiamos įtakos Europos ekonomikai	6,
Jūs esate už eurą	7,
Jūs apskritai esate už Europos Sąjungą (NESKAITYTI)	8,
Jūs apskritai pasitikite bankais / bankininkais (NESKAITYTI)	9,
Kitos (NESKAITYTI)	10,
N / N	11,

KLAUSIMO QA26a NEKLAUSTI CY (tcc) - KLAUSTI JEI „NEPASITIKI EUROPOS CENTRINIŲ BANKŲ“ - KODAS 2 KLAUSIMO QA18 PUNKTE 4 - CY(tcc) KLAUSTI QA26b - KITŲ KLAUSTI QA27a

QA26a Kurios iš šių yra pagrindinės priežastys nepasitikėti Europos Centrinio Banku?

(SKAITYTI - ROTUOTI - NE DAUGIAU 2 ATSAKYMŲ)

(502-512)

Europos Centrinis Bankas turi neigiamos įtakos ekonomikos augimui Lietuvoje	1,
Jūs neturite pakankamai informacijos apie Europos Centrinį Banką	2,
Europos Centrinis Bankas nepakankamai efektyviai kovoja su infliacija	3,
Europos Centrinis Bankas blogai apsaugo Europą nuo finansinių neramumų	4,
Europos Centrinis Bankas atstovauja tik euro zonos šalių interesus pasaulyje	5,
Europos Centrinis Bankas gina stabilią valiutą eurą, kuri turi neigiamos įtakos Europos ekonomikai	6,
Jūs esate prieš eurą	7,
Jūs apskritai esate prieš Europos Sąjungą (NESKAITYTI)	8,
Jūs apskritai nepasitikite bankais / bankininkais (NESKAITYTI)	9,
Kitos (NESKAITYTI)	10,
N / N	11,

QA27	Kalbant apie Jūsų perkamąją galią, t.y. dalykus, kuriuos Jūsų namų ūkis gali sau leisti kasdieniniame gyvenime, jei palygintumėte savo šiandieninę padėtį su buvusia prieš penkerius metus, ar ji pagerėjo, išliko beveik tokia pati, ar pablogėjo?
------	---

(RODYTI KORTELĘ - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(524)

Pagerėjo	1
Išliko beveik tokia pati	2
Pablogėjo	3
N / N	4

NAUJAS

QA28	Prašau pasakyti, kiek Jūs sutinkate ar nesutinkate su šiuo teiginiu: Jums būna sunku apmokėti visas sąskaitas mėnesio pabaigoje.
------	--

(SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(525)

Visiškai sutinkate	1
Linkęs sutikti	2
Linkęs nesutikti	3
Visiškai nesutinkate	4
N / N	5

EB65.1 QA3 KRYPTIS PAKEISTA

QA29	Kalbant bendrai, ar manote, kad gyvenimas tų žmonių, kurie šiandien yra vaikai, bus lengvesnis, sunkesnis ar nei lengvesnis, nei sunkesnis nei Jūsų kartos žmonių?
------	--

(SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(526)

Lengvesnis	1
Sunkesnis	2
Nei lengvesnis, nei sunkesnis	3
N / N	4

EB66.3 QA17

Pereikime prie kitos temos.

KLAUSIMO QA30a NEKLAUSTI CY (tcc) - CY (tcc) KLAUSTI QA30b

QA30a	Jūsų manymu, kiek skaidrus šiandien yra Lietuvos viešasis administravimas? Ar manote, kad Lietuvos viešasis administravimas yra labai skaidrus, skaidrus, nelabai skaidrus, ar visiškai neskaidrus?
-------	---

(RODYTI KORTELĘ SU SKALE)

(527)

Labai skaidrus	1
Skaidrus	2
Nelabai skaidrus	3
Visiškai neskaidrus	4
N / N	5

QA31a	Jūsų manymu, ar yra labai svarbu, svarbu, nelabai svarbu ar visiškai nesvarbu, kad Lietuvos viešasis administravimas vyktų skaidriai?
-------	---

(RODYTI KORTELĘ SU SKALE)

(529)

Labai svarbu	1
Svarbu	2
Nelabai svarbu	3
Visiškai nesvarbu	4
N / N	5

NAUJAS

KLAUSIMĄ QA31b KLAUSTI TIK CY (tcc) - KITŲ KLAUSTI QA32a

QA31b	
-------	--

(RODYTI KORTELĘ SU SKALE)

(530)

	1
Svarbus	2
Nelabai svarbus	3
	4
N / N	5

NAUJAS

KLAUSTI VISŲ

QA32	Jūsų manymu, kiek skaidrios šiandien yra Europos Sąjungos institucijos? Ar jos yra labai skaidrios, skaidrios, nelabai skaidrios ar visiškai neskaidrios?
------	---

(RODYTI KORTELĘ SU SKALE)

(531)

Labai skaidrios	1
Skaidrios	2
Nelabai skaidrios	3
Visiškai neskaidrios	4
N / N	5

QA33	Jūsų manymu, ar yra labai svarbu, svarbu, nelabai svarbu ar visiškai nesvarbu, kad Europos Sąjungos institucijos veiktų skaidriai?
------	--

(RODYTI KORTELĘ SU SKALE)

	(532)
Labai svarbu	1
Svarbu	2
Nelabai svarbu	3
Visiškai nesvarbu	4
N / N	5

NAUJAS

QA34	Prašau pasakyti, ar kiekvienas iš šių teiginių apie Europos Sąjungą, Jūsų nuomone, yra teisingas ar klaidingas?
------	---

	(SKAITYTI)	Teisingas	Klaidingas	N / N
--	------------	-----------	------------	-------

(533)	1	ES šiuo metu sudaro penkiolika valstybių narių	1	2	3
(534)	2	Šveicarija yra Europos Sąjungos valstybė narė	1	2	3
(535)	3	Kas šešis mėnesius vis kita valstybė narė perima pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai	1	2	3
(536)	4	Euro zoną dabar sudaro dvylika valstybių narių	1	2	3

EB68.1 QA17 KRYPTIS PAKEISTA

QA35a ir QA36a klausti tik ES27 - kiti pereina prie QA37

QA35a	Prašau pasakyti apie kiekvieną iš šių sričių, ar sprendimus šioje srityje turėtų priimti Lietuvos valdžia, ar kartu su Europos Sąjunga?
-------	---

	(SKAITYTI - KEISTI EILIŠKUMĄ)	Lietuvos valdžia	Kartu su Europos Sąjunga	N/N
--	-------------------------------	------------------	--------------------------	-----

(537)	1	Kova su nusikalstamumu	1	2	3
(538)	2	Mokesčių sistema	1	2	3
(539)	3	Kova su nedarbu	1	2	3
(540)	4	Kova su terorizmu	1	2	3
(541)	5	Krašto apsauga ir užsienio politika	1	2	3
(542)	6	Imigracija	1	2	3
(543)	7	Švietimo sistema	1	2	3
(544)	8	Pensijos	1	2	3
(545)	9	Aplinkos apsauga	1	2	3

EB68.1 QA20b KRYPTIS PAKEISTA

KLAUSIMO QA36a NEKLAUSTI CY (tcc) - CY (tcc) KLAUSTI QA36b

QA36a Prašau pasakyti apie kiekvieną iš šių sričių, ar sprendimus šioje srityje turėtų priimti Lietuvos valdžia, ar kartu su Europos Sąjunga?

	(SKAITYTI - ROTUOTI)	Lietuvos valdžia	Kartu su Europos Sąjunga	N / N
(555)	1 Sveikata	1	2	3
(556)	2 Socialinė gerovė	1	2	3
(557)	3 Žemės ūkis ir žuvininkystė	1	2	3
(558)	4 Vartotojų apsauga	1	2	3
(559)	5 Moksliniai ir technologiniai tyrinėjimai	1	2	3
(560)	6 Parama regionams, susiduriantiems su ekonominiais sunkumais	1	2	3
(561)	7 Energetika	1	2	3
(562)	8 Konkurencija	1	2	3
(563)	9 Transportas	1	2	3
(564)	10 Ekonomika	1	2	3
(565)	11 Kova su infliacija	1	2	3

KLAUSTI TIK ES27

QA37 Prašau pasakyti apie kiekvieną teiginį, ar Jūs pritariate šiam teiginiui ar ne?

	(SKAITYTI - ROTUOTI)	UŽ	PRIEŠ	N/N
(577)	1 Europos pinigų sąjunga su bendra valiuta euru	1	2	3
(578)	2 Bendra Europos Sąjungos šalių narių užsienio politika kitų šalių atžvilgiu	1	2	3
(579)	3 Bendra gynybos ir saugumo politika tarp Europos Sąjungos šalių narių	1	2	3
(580)	4 Tolimesnė Europos Sąjungos plėtra, ateityje įtraukiant kitas šalis	1	2	3

QA38	Ar Jūs esate labai optimistiškai, gana optimistiškai, gana pesimistiškai ar labai pesimistiškai nusiteikę dėl Europos Sąjungos ateities?
------	--

(TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(581)

Labai optimistiškai	1
Gana optimistiškai	2
Gana pesimistiškai	3
Labai pesimistiškai	4
N / N	5

EB68.1 QA24

QA39	Pastaraisiais metais Europos vienijimasis buvo sutelktas ties įvairiais klausimais. Jūsų manymu, kuriuos aspektus Europos institucijos turėtų pabrėžti ateinančiais metais, kad ateityje Europos Sąjunga būtų stipresnė?
------	--

(RODYTI KORTELĘ - SKAITYTI - KEISTI EILIŠKUMĄ - NE DAUGIAU 3 ATSAKYMŲ)

(582-596)

Vidaus rinka	1,
Kultūros politika	2,
Europos užsienio politika	3,
Europos gynybos politika	4,
Imigracijos klausimai	5,
Europos švietimo politika	6,
Aplinkos klausimai	7,
Energetikos klausimai	8,
Solidarumas su skurdesniais regionais	9,
Moksliniai tyrimai	10,
Socialiniai klausimai	11,
Kova su nusikalstamumu	12,
Nė vienas iš šių (NESKAITYTI)	13,
Kitas (NESKAITYTI)	14,
N / N	15,

EB68.1 QA25

KLAUSIMĄ QA40 KLAUSTI TIK ES27 - KITŲ KLAUSTI QA41

QA40	Europos Sąjungoje kiekviena šalis narė paeiliui tampa Europos Sąjungos Tarybos pirmininke šešiams mėnesiams. Šiuo metu - Slovėnijos eilė. Ar pastaruoju metu ką nors skaitėte laikraščiuose, girdėjote per radiją ar televiziją arba matėte internete apie Slovėnijos pirmininkavimą?
------	---

(597)

Taip	1
Ne	2
N / N	3

QA42	Europos Sąjungoje kiekviena šalis narė paeiliui tampa Europos Sąjungos Tarybos pirmininke šešiams mėnesiams. Nuo 2008 metų liepos 1 d. bus Prancūzijos eilė. Ar pastaruoju metu ką nors skaitėte laikraščiuose, girdėjote per radiją ar televiziją arba matėte internete apie Prancūzijos pirmininkavimą?
------	---

(599)

Taip	1
Ne	2
N / N	3

KLAUSTI VISŲ

QA44	Ar Jūs būtumėte palankiai, ar priešišškai nusiteikęs, kad šios šalys ar teritorijos ateityje taptų Europos Sąjungos dalimi?
------	---

(KEISTI EILIŠKUMĄ)

(SKAITYTI)	Palankiai	Priešiškai	N/N
------------	-----------	------------	-----

(601)	1	Bosnija ir Hercegovina	1	2	3
(602)	2	Serbija	1	2	3
(603)	3	Juodkalnija	1	2	3
(604)	4	Kosovas	1	2	3
(605)	5	Buvusios Jugoslavijos Respublika Makedonija	1	2	3
(606)	6	Kroatija	1	2	3
(607)	7	Albanija	1	2	3
(608)	8	Turkija	1	2	3
(609)	9	Ukraina	1	2	3
(610)	10	Šveicarija	1	2	3
(611)	11	Norvegija	1	2	3
(612)	12	Islandija	1	2	3

QA45	Jei Turkija atitiktų visas Europos Sąjungos nustatytas sąlygas, ar Jūs būtumėte labai palankiai, gana palankiai, gana nepalankiai ar visiškai nepalankiai nusiteikęs Turkijos prisijungimui prie Europos Sąjungos?
------	--

(613)

Labai palankiai	1
Gana palankiai	2
Gana nepalankiai	3
Visiškai nepalankiai	4
N / N	5

QA46	Ar Jūs sutiktumėte, ar nesutiktumėte su šiuo teiginiu: jei Vakarų Balkanų valstybės ir teritorijos (Bosnija ir Hercegovina, Serbija, Juodkalnija, Kosovas, Buvusi Jugoslavijos Respublika Makedonija, Kroatija ir Albanija) prisijungs prie Europos Sąjungos, tai padės stabilizuoti šią Europos dalį.
------	--

(RODYTI EKRANA)

	(614)
Visiškai sutinkate	1
Linkęs sutikti	2
Linkęs nesutikti	3
Visiškai nesutinkate	4
N / N	5

NAUJAS

KLAUSIMO QA47a NEKLAUSTI CY (tcc) - CY (tcc) KLAUSTI QA47b

QA47a	Prašau pasakyti, ar Jūs visiškai sutinkate, greičiau sutinkate, greičiau nesutinkate ar visiškai nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių.
-------	--

(RODYTI KORTELĘ SU SKALE - VIENAS ATSAKYMAS EILUTĖJE)

	(SKAITYTI - ROTUOTI)	Visiškai sutinkate	Greičiau sutinkate	Greičiau nesutinkate	Visiškai nesutinkate	N / N
(615)	1 Globalizacija suteikia progą ekonomikos augimui	1	2	3	4	5
(616)	2 Globalizacija padidina socialinę nelygybę	1	2	3	4	5
(617)	3 Europos Sąjunga ir JAV turi tuos pačius interesus, kai kalbama apie globalizaciją	1	2	3	4	5
(618)	4 Globalizacija apsaugo mus nuo kainų didinimo	1	2	3	4	5
(619)	5 Globalizacija padeda taikai pasaulyje	1	2	3	4	5
(620)	6 Globalizacija kelia grėsmę Lietuvos kultūrai	1	2	3	4	5
(621)	7 Globalizacija pelninga tik didelėms bendrovėms, o ne piliečiams	1	2	3	4	5
(622)	8 Globalizacija reiškia daugiau užsienio investicijų Lietuvoje	1	2	3	4	5
(623)	9 Globalizacija padeda skurdesnių šalių vystymuisi	1	2	3	4	5
(624)	10 Globalizacija reikalauja bendrųjų taisyklių pasauliniu lygiu („pasaulinio lygio valdymo“)	1	2	3	4	5
(625)	11 Globalizacija leidžia žmonėms būti atviresniems išorinėms kultūroms	1	2	3	4	5

QA48a	Kuris iš šių dviejų teiginių yra artimiausias Jūsų nuomonei apie globalizaciją?
-------	---

(SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(637)

Globalizacija suteikia gerų progų Lietuvos bendrovėms dėl atsiveriančių rinkų	1
Globalizacija sukelia grėsmę užimtumui ir bendrovėms Lietuvoje	2
N/N	3

EB66.1 QA43

KLAUSIMĄ QA48b KLAUSTI TIK CY (tcc) - KITŲ KLAUSTI QA49a

QA48b	Kuris iš šių dviejų teiginių yra artimiausias Jūsų nuomonei apie globalizaciją?
-------	---

(SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(638)

	1
	2
N / N	3

NAUJAS (PAREMTAS EB66.1 QA43)

KLAUSIMĄ QA49a KLAUSTI PADALINTOS GRUPĖS A - KITŲ KLAUSTI QA49b

QA49a	Kiek Jūs sutinkate ar nesutinkate su šiuo teiginiu: Europos Sąjunga padeda apsaugoti mus nuo neigiamo globalizacijos poveikio?
-------	--

(SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(639)

Visiškai sutinkate	1
Linkęs sutikti	2
Linkęs nesutikti	3
Visiškai nesutinkate	4
N/N	5

KLAUSIMA QA49b KLAUSTI PADALINTOS GRUPĖS B - KITŲ KLAUSTI QA50

QA49b Kiek Jūs sutinkate ar nesutinkate su šiuo teiginiu: Europos Sąjunga suteikia Europos piliečiams galimybę gauti daugiau naudos iš teigiamo globalizacijos poveikio?

(SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(640)

Visiškai sutinkate	1
Linkęs sutikti	2
Linkęs nesutikti	3
Visiškai nesutinkate	4
N / N	5

EB67.2 QA30b

KLAUSTI VISŲ

QA50 Jūsų manymu, ar Europos ekonomikos būklė yra geresnė, blogesnė ar tokia pati kaip ... ekonomika?

(RODYTI KORTELĘ)

(SKAITYTI)	Geresnė	Blogesnė	Tokia pati kaip ir	N / N
------------	---------	----------	--------------------	-------

(641)	1	Amerikos	1	2	3	4
(642)	2	Japonijos	1	2	3	4
(643)	3	Kinijos	1	2	3	4
(644)	4	Indijos	1	2	3	4
(645)	5	Rusijos	1	2	3	4
(646)	6	Brazilijos	1	2	3	4

EB65.2 QC4 KRYPTIS PAKEISTA

KLAUSIMO QA51a NEKLAUSTI CY (tcc) - CY (tcc) KLAUSTI QA51b

QA51a Prekybos globalizacija turi daug įvairių pasekmių. Apie ką pirmiausiai pagalvojate išgirdęs (usi) žodį „globalizacija“ ?

(SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(647)

Atsiveria naujos kitų rinkų galimybės Lietuvos įmonėms	1
Užsienio investicijos Lietuvoje	2
Kai kurių įmonių perkėlimas į tas šalis, kuriose darbo jėga yra pigesnė	3
Išaugusi konkurencija Lietuvos įmonėms	4
Kita (NESKAITYTI)	5
N/N	6

QA52 Kuris iš šių dviejų požiūrių yra Jums artimesnis? Įmonės, kurios persikelia į kitą vietą...

(SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(649)

Neturi kito pasirinkimo, jei nori išvengti uždarymo	1
Taip daro tam, kad padidintų savo pelną	2
N/N	3

EB64.2 QA57

KLAUSIMUS QB KLAUSTI TIK ES27 - KITŲ KLAUSTI QC

DEMOGRAFINIAI DUOMENYS

D1 Politikoje kalbama apie „kairiuosius“ ir „dešiniuosius“. Kaip Jūs įvertintume savo pažiūras šioje skalėje?

(RODYTI KORTELĘ) - (INT.: NEPASAKINĖTI – JEIGU RESPONDENTAS ABEJOJA, KLAUSTI DAR KARTĄ)

(1087-1088)

1 Kairė	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Dešinė
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Atsisakė (NESKAITYTI) 11

N / N 12

EB69.1 D1

KLAUSIMĄ D2 KLAUSTI TIK ES27 - KITŲ KLAUSTI D7

D2 Kuriai iš šių politinių partijų Jūs jaučiatės artimiausias arba mažiausiai nuo jos nutolęs?

(SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(1089-1090)

Darbo partija	1
Lietuvos socialdemokratų partija	2
Naujoji Sąjunga	3
Tėvynės Sąjunga	4
Partija "Tvarka ir teisingumas"	5
Liberalų sąjūdis	6
Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga	7
Lietuvos lenkų rinkimų akcija	8
Partija 9	9
Partija 10	10
Partija 11	11
Partija 12	12
Partija 13	13
Partija 14	14
Partija 15	15
Nė viena (NESKAITYTI)	16
Kita (NESKAITYTI)	17
N / N	18

D7 Jūsų dabartinė šeimyninė padėtis

(RODYTI KORTELĘ – SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(1091-1092)

Vedęs/ištekėjusi	1
Vedęs/ištekėjusi antrą kartą	2
Nevedęs/netekėjusi, gyvenate kartu su partneriu	3
Nevedęs/netekėjusi, niekada negyvenote su partneriu	4
Nevedęs/netekėjusi, anksčiau gyvenote su partneriu, o dabar gyvenate vienas/-a	5
Išsiskyręs/išsiskyrusi	6
Gyvenate atskirai	7
Našlys/našlė	8
Kita (NESKAITYTI)	9
Atsisakė (NESKAITYTI)	10

EB69.1 D7

D8 Kiek Jums buvo metų, kai Jūs baigėte mokytis dieniniame skyriuje?

(INT.: JEIGU „TEBESIMOKO“ KODUOTI '00' - JEIGU „NESIMOKĖ“ KODUOTI '01' - JEIGU „ATSIŠAKĖ“ KODUOTI '98' - JEIGU „N / N“ KODUOTI '99')

(1093-1094)

--	--

EB69.1 D8

NĖRA KLAUSIMO D9

D10 Lytis

(1095)

Vyras	1
Moteris	2

EB69.1 D10

D11 Kiek Jums metų?

(1096-1097)

--	--

EB69.1 D11

NĖRA KLAUSIMŲ NUO D12 IKI D14

D15b KLAUSIMĄ KLAUSTI TIK TŲ, KURIE DABARTINIŲ METŲ NEDIRBA JOKIO APMOKAMO DARBO, KODAI 1 - 4 D15.a KLAUSIME.

D15a Kuo Jūs dabar užsiimate?

D15b	Ar anksčiau Jūs dirbote apmokamą darbą? Koks buvo Jūsų paskutinis užsiėmimas?
------	---

	(1098-1099)	(1100-1101)
	D15a	D15b
	DABARTINIS	PASKUTINIS
NEDIRBA		
Prižiūri namus, apsiperka (namų šeimininkė) arba be jokio užsiėmimo, nedirba	1	
Studentas	2	
Bedarbis ar laikinai nedirbantis	3	
Pensininkas ar nedarbingas dėl ligos, invalidumo	4	
INDIVIDUALI VEIKLA (pats sau darbdavys)		
Ūkininkas	5	5
Žvejys	6	6
Individualiai dirbantis specialistas (teisininkas, privačios praktikos gydytojas, buhalteris, architektas ir pan.)	7	7
Parduotuvės savininkas, amatininkas, kita individuali veikla	8	8
Verslininkas, įmonės savininkas (vienas ar su partneriais)	9	9
SAMDOMAS DARBUOTOJAS		
Samdomas specialistas (gydytojas, teisininkas, buhalteris, architektas)	10	10
Aukščiausio lygio vadovas, direktorius (vadovaujantys direktoriai, generaliniai direktoriai, kiti direktoriai)	11	11
Vidurinės grandies vadovas, kiti vadovai (skyriaus vadovas, jaunesnysis vadybininkas, mokytojas, techninis darbuotojas)	12	12
Samdomas darbuotojas, daugiausiai dirbantis biure	13	13
Samdomas darbuotojas, daugiausiai keliaujantis (vairuotojas, prekybos agentas)	14	14
Samdomas darbuotojas, dirbantis ne biure, o paslaugų sferoje (ligoninė, viešasis maitinimas, policininkas, gaisrininkas)	15	15
Brigadininkas, meistras (prižiūrintis kitus)	16	16
Kvalifikuotas darbininkas	17	17
Nekvalifikuotas darbininkas	18	18
Niekada nedirbo jokio apmokamo darbo		19

EB69.1 D15a D15b

NĖRA KLAUSIMŲ NUO D16 IKI D24

D25	Jūs gyvenate ... ?
-----	--------------------

(SKAITYTI)	(1102)
Kaimo vietovėje, vienkiemyje	1
Mažame miestelyje ar vidutinio dydžio mieste	2
Dideliame mieste	3
N / N	4

D40a Gal galėtumėte pasakyti, kiek žmonių, 15 metų ir vyresnių, įskaitant ir Jus, gyvena Jūsų namų ūkyje?

(INT.: SKAITYTI - ĮRAŠYTI)

(1103-1104)

--	--

EB69.1 D40a

D40b Kiek vaikų, jaunesnių nei 10 metų gyvena Jūsų namų ūkyje?

(INT.: SKAITYTI - ĮRAŠYTI)

(1105-1106)

--	--

EB69.1 D40b

D40c Kiek vaikų, kurių amžius nuo 10 iki 14 metų, gyvena Jūsų namų ūkyje?

(INT.: SKAITYTI - ĮRAŠYTI)

(1107-1108)

--	--

EB69.1 D40c

D41 Jūs gimėte?

(RODYTI KORTELE - SKAITYTI-TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(1109)

Lietuvoje	1
Kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje	2
Europoje, bet valstybėje, kuri nėra Europos Sąjungos narė	3
Azijoje, Afrikoje ar Lotynų Amerikoje	4
Šiaurės Amerikoje, Japonijoje ar Okeanijoje	5
Atsisakė (NESKAITYTI)	6

EB69.1 D41

D42 Kuri iš pateiktų situacijų yra labiausiai tinkama Jums?

(RODYTI KORTELE - SKAITYTI - TIK VIENAS ATSAKYMAS)

(1110)

Jūsų motina ir tėvas gimė Lietuvoje	1
Vienas iš Jūsų tėvų gimė Lietuvoje, o kitas gimė kitoje ES valstybėje narėje	2
Jūsų tėvas ir motina gimė kitoje ES valstybėje narėje	3
Vienas iš tėvų gimė Lietuvoje, o kitas gimė už ES ribų	4
Jūsų tėvas ir motina gimė už ES ribų	5
Vienas iš Jūsų tėvų gimė kitoje ES valstybėje narėje, o kitas gimė už ES ribų	6
N/N (NESKAITYTI)	7

D43a Ar turite fiksuoto ryšio telefoną savo namų ūkyje?

D43b Ar Jūs turite asmeninį mobilaus ryšio telefoną?

	(1111)	(1112)
	D43a	D43b
	Fiksuoto ryšio	Mobilaus ryšio
Taip	1	1
Ne	2	2

EB69.1 D43a D43b

D46 Kuriuos iš šių Jūs turite?

(RODYTI KORTELĘ - SKAITYTI - GALIMI KELI ATSAKYMAI)

	(1113-1122)
Televizorių	1,
DVD grotuvą	2,
Muzikinį CD grotuvą	3,
Kompiuterį	4,
Interneto prieigą namuose	5,
Automobilį	6,
Butą / namą, už kurį jau baigėte mokėti	7,
Butą / namą, už kurį mokate įmokas	8,
Nė vieno (NESKAITYTI)	9,
N / N	10,

EB69.1 D46

INTERVIU PROTOKOLAS

P1 INTERVIU DATA

(1143-1144)	(1145-1146)
DIENA	MĖNUO

EB69.1 P1

P2 INTERVIU PRADŽIA

(INT.: NAUDOTI 24 VALANDŲ MATAVIMĄ)

(1147-1148)	(1149-1150)
VALANDOS	MINUTĖS

EB69.1 P2

P3 INTERVIU TRUKMĖ MINUTĖMIS

(1151-1153)
MINUTĖS

EB69.1 P3

P4 Asmenų, dalyvavusių interviu metu, skaičius (įskaitant interviuotoją).

Pildymo laikas (min.)		(1154)
Du (interviuotojas ir respondentas)		1
Trys		2
Keturi		3
Penki ir daugiau		4

EB69.1 P4

P5 Respondento bendradarbiavimas

	(1155)
Puikus	1
Geras	2
Vidutiniškas	3
Menkas	4

EB69.1 P5

P6 Vietovės dydis

(TNS Gallup kodavimas)

(1156-1157)